

การศึกษาคุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปะมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย

A Study Qualifying of Thai Qualification Framework
For Higher Education The Master of Fine Arts in Thai Music

นายสุรัตน์ จงดา
นายชนัย วรรณะลี

ห้องสมุดกลาง สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Barcode.....

เลขเรียกหนังสือ.....

.....

หนังสืออ้างอิง ใช้เฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน

ประจำปีงบประมาณ 2559

ลิขสิทธิ์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหภาคบันฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สำเร็จลุล่วงเป็นไปได้ ด้วยดีเนื่องจากได้รับงบประมาณจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร. สุพร ตั้งสมารพงษ์ และอาจารย์ ดร. ฐนินาภู สุนทร ณ เชียงใหม่ ที่ได้กรุณาสละเวลาในการให้คำปรึกษา ชี้นำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

ขอขอบคุณผู้ต่ออบรมสอบตามห้อง 3 กลุ่ม ที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในการนำไปประกอบการพัฒนาและปรับหลักสูตรศิลป์มหภาคบันฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย ให้ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตต่อไป

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือห้อง 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุพ ประเสริฐรุยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตติมา บัวมาศ และ ดร. นิวัฒน์ สุขประเสริฐ

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุง หลักสูตรศิลป์มหภาคบันฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้กับผู้ใช้บัณฑิตต่อไป

สุรัตน์ จงดา

ชนัย วรรณลี

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของ สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย

การศึกษารังนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ ด้วยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สำหรับกลุ่มประชากรศึกษา 3 กลุ่ม คือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 จำนวน 3 คน ปีการศึกษา 2556 จำนวน 4 คน รวม 7 คน ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 14 คน และอาจารย์ผู้สอนใน หลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย จำนวน 14 คน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า ความ คิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ที่มีความสำคัญที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.51 ด้านสุดท้ายได้แก่ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.65 สำหรับผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะ บัณฑิตที่พึงประสงค์ ระดับที่มีความสำคัญมากที่สุดได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.85 อันดับสุดท้ายได้แก่ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.89 สำหรับอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ระดับที่มีความสำคัญที่สุด คือด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.47 อันดับสุดท้ายได้แก่ด้าน การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.39

คำสำคัญ : 1. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 2. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ 3. หลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต 4. สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย 5. คณะศิลปนาฏดุริยางค์

Abstract

The Purpose of this research was to Study Qualifying of Thai Qualification Framework for Higher Education The Master of Fine Arts in Thai Music The Faculty of Music and Drama

The subject for this study were three groups. The First one were 7 graduates who attended the B.E. 2556 -2557 (2013-2014) graduation ceremony . The other one were 14 Stakeholders. The last group were 14 Instructor. The instrument used for this was the survey questionnaire based on the purpose of this study. The date were analyzed by the percentage, mean, standard deviation.

The results of this study were devided into three groups. The first one was from the In-Depth Interview of the graduates. The results showed that the most desirable characteristic of graduates were morality and ethics with the mean of 4.51 The last one were analytical skill in mathematic communication, and the use of information technology with the mean of 3.65 The second one was from the In-Depth Interview of the Stakeholder. The results showed that the most desirable characteristic of graduates were 4.85. The last one were analytical skill in mathematic communication, and the use of information technology with the mean of 3.89 The third groups was from the In-Depth Interview of the Instructor. The results showed that the most desirable characteristic of graduates were morality and ethics with the mean of 4.47. The last one were analytical skill in mathematic communication, and the use of information technology with the mean of 3.39

Key Words : 1. Qualification 2. Thai qualification framework 3. Master of Fine Arts
4. Thai Drama 5. Faculty of Music and Drama

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ธ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ภูมิหลัง.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.5 ระเบียบวิธีวิจัย.....	5
1.6 ระเบียบวิธีวิจัย.....	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.....	7
2. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์.....	12
2.1 ความหมายของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552.....	12
2.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552.....	13
ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี).....	13
ระดับที่ 2 ปริญญาตรี.....	14
ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต.....	15

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ระดับที่ 4 ปริญญาโท.....	16
ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง.....	17
ระดับที่ 6 ปริญญาเอก.....	18
2.3 แนวคิดเรื่องบัณฑิตที่พึงประสงค์.....	19
2.4 คุณลักษณะของบัณฑิตตามความต้องการของผู้ประกอบการ.....	20
3. การจัดการศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.....	25
3.1 ประวัติของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.....	23
3.2 โครงการจัดตั้งบัณฑิตศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.....	26
3.3 การจัดการศึกษาหลักสูตรศิลปะมนหมายบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศิลป์ไทย....	27
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
 บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	35
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
3. การรวบรวมข้อมูล.....	39
4. การประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
5. เกณฑ์การแปลผล.....	39
 บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน.....	41
ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อกุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปะมนหมายบัณฑิต สาขาวิชา ดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์.....	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	
1. สรุป.....	65
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน.....	65
ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิต ที่พึงประสงค์ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรศิลปะมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย.....	66
ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะที่อาจารย์ผู้สอนเพิ่มเติม.....	66
2. อภิปรายผล.....	74
3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย.....	77
บรรณานุกรม.....	78

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของบันทึกผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	41
ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของบันทึกผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม อายุ ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของบันทึกผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม คุณวุฒิการศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของบันทึกผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	43
ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของบันทึกผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ การงานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	43
ตารางที่ 6 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ บันทึกที่มีต่อกุญแจชนะบันทึกที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหานบันทึก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปะปนาญาดุริยางค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม.....	44
ตารางที่ 7 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ บันทึกที่มีต่อกุญแจชนะบันทึกที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหานบันทึก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปะปนาญาดุริยางค์ ด้านความรู้.....	45
ตารางที่ 8 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ บันทึกที่มีต่อกุญแจชนะบันทึกที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหานบันทึก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปะปนาญาดุริยางค์ ด้านทักษะทางปัญญา.....	40
ตารางที่ 9 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ บันทึกที่มีต่อกุญแจชนะบันทึกที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหานบันทึก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปะปนาญาดุริยางค์ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความ รับผิดชอบ.....	47

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลป์นานาชาติ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ.....	48
ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ของ ผู้ตอบแบบสอบถาม.....	49
ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม อายุ ของ ผู้ตอบแบบสอบถาม.....	49
ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม คุณวุฒิ การศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	50
ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพของ ผู้ตอบแบบสอบถาม.....	50
ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่ง หน้าที่การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	51
ตารางที่ 16 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลป์นานาชาติ ด้านคุณธรรม จริยธรรม.....	51
ตารางที่ 17 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลป์นานาชาติ ด้านความรู้.....	52

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ใช้
บันทึกที่มีต่อคุณลักษณะบันทึกที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปะบันทึก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย
คณฑ์ศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะทางปัจณุญาณ.....54

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ใช้
บันทึกที่มีต่อคุณลักษณะบันทึกที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปะบันทึก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย
คณฑ์ศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ.....55

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ใช้
บันทึกที่มีต่อคุณลักษณะบันทึกที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปะบันทึก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย
คณฑ์ศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศ.....56

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ของผู้ตอบ
แบบสอบถาม.....57

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม อายุ ของผู้ตอบ
แบบสอบถาม.....57

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม คุณวุฒิการศึกษา
ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....58

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ การงานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	59
ตารางที่ 26 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์pmahaบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลป์ปนาภูดุริยางค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม.....	59
ตารางที่ 27 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์pmahaบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลป์ปนาภูดุริยางค์ ด้านความรู้.....	60
ตารางที่ 28 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์pmahaบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลป์ปนาภูดุริยางค์ ด้านทักษะทางปัญญา.....	61
ตารางที่ 29 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์pmahaบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลป์ปนาภูดุริยางค์ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ.....	62
ตารางที่ 30 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลป์pmahaบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลป์ปนาภูดุริยางค์ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ.....	63

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบการวิจัย.....

5

บทที่ 1

บทนำ

1. ภูมิหลัง

หลักสูตรศิลป์บัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏกรรมฯ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตในสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย ให้มีคุณภาพต่อสังคมและประเทศชาติตามเป้าหมายทางด้านการศึกษาของสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย ด้านวิชาการ คือบัณฑิตต้องมีความรู้และทักษะเฉพาะด้านวิชาชีพ และในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมีความรู้และทักษะในการสื่อสาร ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี ด้านบุคลิกภาพภายในบัณฑิต ซึ่งเป็นปัจจัยที่เสริมสร้างบุคลิกภาพนอก ได้แก่ มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีความรักและความศรัทธาในวิชาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น บุคลิกภาพนอกที่บัณฑิตควรมี ได้แก่ มีบุคลิกภาพดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความเป็นผู้นำและตรงต่อเวลา

นอกจากเป้าหมายด้านการจัดการศึกษาในการพัฒนาบัณฑิตของหลักสูตรแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือ สกอ.ได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education TQF : HEd) และได้ประกาศใช้เป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษามาตั้งแต่ปี 2552 โดยกำหนดให้มาตรฐานในการจัดการศึกษาต้องประกอบด้วย มาตรฐาน 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 1) มาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรม
  - 2) มาตรฐานด้านความรู้
  - 3) มาตรฐานด้านทักษะปัญญา
  - 4) มาตรฐานด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
  - 5) มาตรฐานด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- และนอกจากนี้ยังกำหนดให้ทุกหลักสูตรในระดับอุดมศึกษาต้องมีการปรับปรุงในทุกรอบ 5 ปี (หลักสูตรปริญญาโท) หากหลักสูตรไม่มีอีกปฏิบัติ ก็ถือว่าหลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอนนั้นไม่

เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรนั้น ในการปรับปรุงหลักสูตร สิ่งที่ต้องคำนึงคือความคิดเห็นของบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตและอาจารย์ผู้สอน ซึ่งนับว่าเป็นข้อมูลที่สำคัญที่จะนำมาใช้ประกอบการปรับปรุงหลักสูตร ทั้งนี้ในการอบรมประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้กำหนดตัวบ่งชี้มาตรฐาน ซึ่งหนึ่งในมาตรฐานที่สำคัญคือการกำหนดให้มีการปรับปรุงหลักสูตร จะต้องมีการนำผลการดำเนินการของหลักสูตรที่ได้จากการใช้บัณฑิตจากการประเมิน 3 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ตามลักษณะงานในสาขานั้นๆ
- 2) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อการทำงาน
- 3) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ

มาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร

เพื่อให้การพัฒนาบัณฑิตเป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และเป็นไปตามระบบกลไกการประกันคุณภาพของสถาบันการศึกษา ในองค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต ตามตัวบ่งชี้ที่ 2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา . 2557 : 58-59) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตหลักสูตรศิลปะมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ศึกษาคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปะมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย

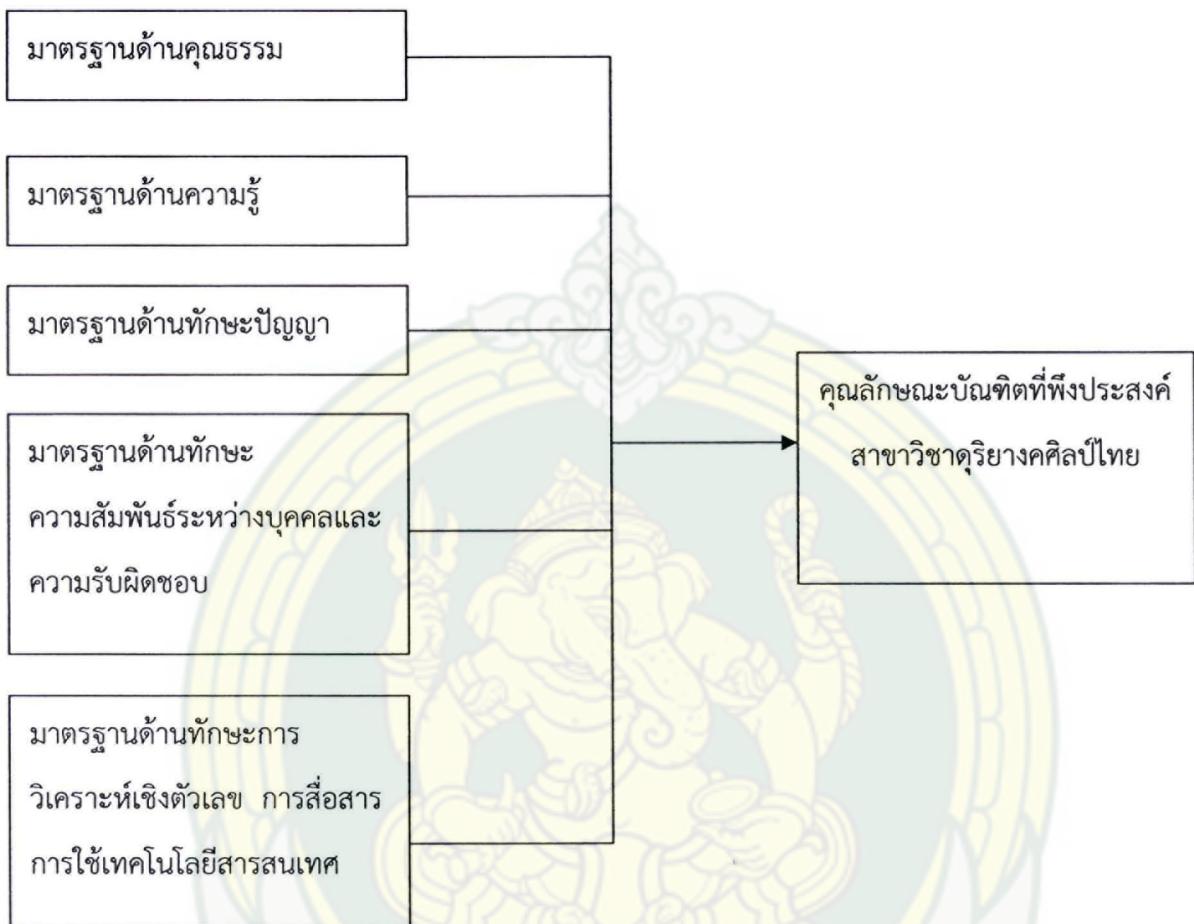
3. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1) มหาบัณฑิตสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรศิลปะมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทยปีการศึกษา 2555 ถึงปีการศึกษา 2557

- 2) ผู้ใช้habนทิตสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย หมายถึง องค์กรหรือหน่วยงานที่รับผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรศิลป์มหบันทิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย เข้าทำงานประจำ
- 3) หลักสูตรศิลป์มหบันทิต หมายถึง หลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย ของสถาบันบันทิตพัฒนศิลป์
- 4) อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรศิลป์มหบันทิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย
- 5) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หมายถึง กรอบแนวทางการเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา/วิชาชีพ
- 6) คุณวุฒิการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดการรับรองความรู้ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ/ประเภท การศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา/วิชาชีพที่ผ่านการทดสอบ วัด/ประเมินผลการเทียบโอน ภายใต้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- 7) อุดมศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาหลังระดับมัธยมศึกษา โดยจำแนกเป็น
ระดับที่ 1	อนุปริญญา (3ปี)
ระดับ 2	ปริญญาตรี
ระดับ 3	ประกาศนียบัตรบันทิต
ระดับ 4	ปริญญาโท
ระดับ 5	ประกาศนียบัตรบันทิตชั้นสูง
ระดับที่ 6	ปริญญาเอก
- 8) ระดับคุณวุฒิ หมายถึง เกณฑ์บ่งชี้คุณลักษณะของความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เชื่อมโยงระหว่างทักษะ ความรู้และความสามารถเชิงวิชาการตามมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละระดับ/ประเภทการศึกษากับทักษะ ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์จากการปฏิบัติงาน ตามความต้องการของแต่ละกลุ่ม
- 9) คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง กรอบแนวทางการปฏิบัติงานตามความดึงดูมที่ถูกปลูกฝังในจิตใจ
- 10) ความรู้ หมายถึง ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้ซึ่งเป็นข้อมูลผ่านการเรียนรู้
- 11) ทักษะทางปัญญา หมายถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และความสามารถในการใช้วิธีการเพื่อการจัดการและแก้ไขปัญหาการทำงาน โดยเน้นทักษะด้านกระบวนการคิด

- 12) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น และความสามารถในการวางแผนปรับปรุงตนเองและองค์กรให้มีประสิทธิภาพ สร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์
- 13) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการใช้ตัวเลขเพื่อการศึกษาค้นคว้าในปัญหาที่ซับซ้อนและสำคัญ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้นคว้าข้อมูลเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในสาขาวิชาชีพ และการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 14) คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่สามารถแสดงออก ซึ่งความรู้ ความสามารถทางด้านเจตคติ คุณธรรม จริยธรรมและกิจนิสัย ที่เป็นความต้องการของสถานประกอบการ

4. กรอบการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบการวิจัย

5. ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555-2557 จำนวน 23 คน ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 14 หน่วยงาน อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรสาขาวิชา ดุริยางคศิลป์ไทย จำนวน 14 คนเพื่อใช้ในการวิจัย

6. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวิธีดำเนินการวิจัยซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัย
- 2) เก็บข้อมูลภาคสนาม
- 3) วิเคราะห์และสรุประยางงานการวิจัย

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้ข้อมูลการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มความรู้ทางวิชาการให้ได้คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย ของคณะศิลปะนานาชาติ
- 2) นำผลวิจัยไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้ง 3 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพและด้านคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนจรรยาบรรณในวิชาชีพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปั้นหัวบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ได้กำหนดประเด็นในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สถาบันอุดมศึกษาไทยในอดีตมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้สังคม โดยเน้นความรู้ ความสามารถและเป็นผู้ประพฤติดี ลักษณะเด่นของสังคมไทยในอดีตเป็นสังคมที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของระบบราชการ บัณฑิตไทยในอดีตส่วนใหญ่จึงมุ่งรับใช้ระบบราชการ โดยการเข้ารับราชการตามกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ จึงเกิดเป็นค่านิยมของคนไทยส่วนใหญ่ที่ต้องการให้บุตรหลานได้รับการศึกษาสูงเพียงพอที่จะเข้าสู่ระบบราชการได้ ค่านิยมนี้ยังปรากฏตatkothดสู่สังคมไทยยุคใหม่ แต่ในปัจจุบันได้ลดความนิยมลงมาก แต่ยังกล่าวได้ว่า ลูกหลานไทยส่วนหนึ่งยังมุ่งเน้นการทำงานภายใต้ระบบราชการ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504–2509) จนถึงฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555–2559) มีสาระสำคัญเกี่ยวกับทรัพยากรคน และการศึกษาต่างๆ ตามลำดับ ดังต่อไปนี้ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1 ไม่ได้ยกเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นประเด็นหลัก แต่เน้นการพัฒนาโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทย มีการกล่าวถึงนโยบายการศึกษาอย่างชัดเจนเป็นครั้งแรกในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510–2514) มีการกำหนดเป้าหมายด้านบริการการศึกษาไว้ มีแนวคิดในเรื่องการแบ่งเบาภาระไปให้เอกชน มีการพัฒนาโครงสร้างการบริหารการศึกษา แต่การดำเนินการต่างๆ ไม่บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ เมื่อรัฐบาลจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3 รัฐต้องการลดช่องว่างของการปฏิบัติการตามแผนพัฒนาฯ ซึ่งตรวจพบว่า ประชาชนส่วนน้อยเท่านั้นที่ได้รับผลกระทบจากการใช้แผนพัฒนาฯ เกิดความแตกต่างทางเศรษฐกิจและสังคม และเกิดความแตกต่างในกลุ่มนบหมากยิ่งขึ้น ความยากจนยังเป็นปัญหาหลักของประเทศไทย รัฐมีปัญหาทั้งทางด้านการเมืองและด้านความมั่นคงภายใน จึงให้ความสำคัญกับ

นโยบายการศึกษาน้อยลง ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3 เน้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของรัฐเป็นหลัก ภาระการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 คือ รัฐยังให้ความสำคัญกับนโยบายด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์น้อยเดิม สาระสำคัญของแผนพัฒนาฯ เพียงต้องการลดความเลื่อมล้ำทางสังคม แต่ความพยายามดังกล่าวก็ยังห่างไกลเป้าหมายมาก รัฐพยายามปรับปรุงคุณภาพของประชาชนให้สูงขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการกำลังคนในการพัฒนา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการผลิตของประเทศในระยะยาว เสริมสร้างการมีงานทำทั้งในชนบทและเขตเมือง โดยการสนับสนุนให้เกิดอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาค เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาการว่างงานและรองรับกำลังแรงงานใหม่ที่จะเข้าระบบเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง แต่ผลการดำเนินการทางด้านการศึกษารัฐผลต่ำกว่าแผนที่กำหนดไว้เป็นส่วนใหญ่

เมื่อเข้าสู่ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525–2529) ซึ่งยังคงมีลักษณะเป็นแผนที่เน้นความสมดุลทางเศรษฐกิจของประเทศต่อไป ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการเมืองระหว่างประเทศ ภาวะเศรษฐกิจที่ผันผวน รัฐพยายามแก้ปัญหาความยากจนล้าหลังที่ยังคงเป็นปัญหาพื้นฐานของประเทศ รัฐเน้นบทบาทการระดมความร่วมมือและแบ่งเบาภารกิจของรัฐโดยสรุปทั่วไปของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 ไม่ได้นโยบายการพัฒนาการศึกษาเป็นหลัก พอย่างเข้าสู่ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530–2534) มีการเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นนโยบายหลัก เพื่อส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่สมดุลในอัตราสูง แก้ไขปัญหาการขาดแคลนกำลังคนในทุกระดับ โดยเฉพาะกำลังคนที่จะต้องป้อนสู่ระบบอุตสาหกรรมของประเทศ เน้นวิศวกรและช่างเทคนิคสาขาต่างๆ มีการส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาเอกชนเข้ามามีบทบาทในการผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน มีการสร้างมาตรฐานการความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนเพื่อการฝึกอาชีพให้แก่ประชาชนในรูปแบบต่างๆ เช่น ในระบบโรงเรียน สถาบันอุดมศึกษา โรงงานหรือ สถาบันเฉพาะทาง เพื่อการแยกระดับฝีมือของผู้ประกอบการในระดับต่างๆ อย่างกว้างขวาง และแพร่หลาย

ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535–2539) ได้ดำเนินการรักษาสมดุลระหว่างการพัฒนาทางสังคมกับการพัฒนาเศรษฐกิจให้มีความต่อเนื่องอย่างมีเสถียรภาพและมีอัตราที่เหมาะสมในทุกสาขาทางเศรษฐกิจ และมุ่งเน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจไปสู่สังคมภูมิภาค ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงต้นแผนพัฒนาฯ มีความเจริญรุ่งเรืองมาก แต่ในช่วงปลายแผนพัฒนาฯ ภาวะ

เศรษฐกิจของโลกเกิดการถดถอยอย่างรุนแรง และส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ประเทศสูญเสียดุลการชำระหนี้ระหว่างประเทศ จำเป็นต้องก่อหนี้กับสถาบันการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ทุกภาคส่วนของประเทศได้รับผลกระทบจากการเหตุการณ์นี้อย่างทั่วถึงในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540–2544) นอกจากภาระการกอบภาระทางเศรษฐกิจของชาติแล้ว รัฐได้ยกนโยบายด้านการศึกษาขึ้นเป็นส่วนสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษา ซึ่งมีสาระสำคัญ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของนักเรียนระดับปฐมวัย การเน้นคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ขั้นพื้นฐานถึงระดับอุดมศึกษา เน้นการฝึกหัดครูและการพัฒนาฝีมือแรงงานทุกสาขา

สำหรับช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545–2549) ได้นำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ยึดทางสายกลาง เพื่อให้ประเทศชาติผ่านพ้นภาวะวิกฤตเข้าสู่สภาวะมั่นคง และปรับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาฯ เป็นการพัฒนาแผนจากระดับล่างขึ้นสู่ระดับบน ทำให้หน่วยงานทุกระดับทำการวิเคราะห์ตนเองและนำหลักวิชามาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนดำเนินการมากขึ้น แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมไทยให้เป็น“สังคมเข้มแข็งและมีคุณภาพ” โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ลักษณะคือ

1) สังคมคุณภาพ ที่ยึดหลักความสมดุล ความพอดี สามารถสร้างคนทุกคนให้เป็นคนดี คนเก่ง พร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกราบรู้ พึงตนเองได้ คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข อุปโภคบริโภคที่ดี มีเมืองและชุมชนน่าอยู่ มีระบบดี มีประสิทธิภาพ ระบบเศรษฐกิจมีเสถียรภาพ มีความเข้มแข็งและแข็งขันได้ ได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสมดุลกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระบบการเมืองการปกครองโปร่งใส เป็นประชาธิปไตย ตรวจสอบได้ และมีความเป็นธรรมในสังคมไทย

2) สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้คนไทยทุกคนสามารถคิดเป็น ทำเป็น มีเหตุผล มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต รู้เท่าทันโลก เพื่อพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลง สามารถสั่งสมทุนทางปัญญา รักษาและต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

3) สังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน ที่ดำเนินไว้ซึ่งคุณธรรมและคุณค่าของเอกลักษณ์สังคมไทยที่พึงพาเกื้อกูลกัน รู้รัก สามัคคี มีจารีตประเพณีดีงาม มีความเอื้ออาทร รักภูมิใจในชาติและห้องถิน มีสถาบันครอบครัวที่เข้มแข็ง ตลอดจนเครือข่ายชุมชนทั่วประเทศ

ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบท ทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้มีภูมิคุ้มกัน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยยังคงอัญเชิญ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาแบบบูรณาการ เป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 และให้ความสำคัญต่อการรวมพลังสังคมจากทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมดำเนินการในทุกขั้นตอนของแผนฯ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การปฏิบัติ รวมทั้งการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศไทยให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้ทำการวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นตัวประกอบในการจัดทำแผนของประเทศไทยในทุกๆ ด้าน ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ได้พัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ให้ความสำคัญกับ

1) การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิต พัฒนาสมรรถนะ ทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการ

ทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศโดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตจัดการองค์ความรู้ ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงประเทศ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

2) การเสริมสร้างสุขภาวะคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ มีความสัมพันธ์ทางสังคม และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ เน้นการพัฒนาระบบสุขภาพอย่างครบวงจร มุ่งการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน การพื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ เสริมสร้างคนไทยให้มีความมั่นคงทางอาหารและการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ลด ละ เลิกพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ

3) การเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข โดยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของคนในสังคมตั้งแต่ระดับครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง พัฒนาระบบการคุ้มครองทางเศรษฐกิจและสังคมที่หลากหลายและครอบคลุมทั่วถึง สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนส่งเสริมการดำเนินชีวิตที่มีความปลอดภัย น่าอยู่ บนพื้นฐานของความยุติธรรมในสังคม เสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมแบบบูรณาการและการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง และความตระหนักรถึงคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพื่อลดความขัดแย้ง ทำให้สถาบันการอุดมศึกษาได้พัฒนาทั้งเทคโนโลยี คุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย ที่สำคัญที่สุด คือ การกระทำการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต ซึ่งก็คือเป้าหมายหลักของการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์นั้นเอง มีปัจจัยหลายประการที่มีความสำคัญต่อการดำเนินการของระบบสถาบันอุดมศึกษาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ซึ่งได้ผลสรุปไว้เป็นประเด็นหลักที่สถาบัน การศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วน ได้แก่

1) กระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีผลต่อสังคมโลก และธุรกิจบริการต่างๆ

- การเปิดเสรีทางการศึกษา
- การนำเทคโนโลยีไหรคอมนาคม การสื่อสารมาใช้ในกิจกรรมการศึกษา
- ความรู้และการจัดการความรู้อันเป็นทรัพยากรของชาติ

2) ประชากร

- ยังมีแนวโน้มสูงขึ้นอยู่เรื่อยๆ ประชากรวัยเรียนจำนวนมาก ซึ่งอาจมีผลต่อการควบคุมคุณภาพการศึกษา

3) ภาระทางเศรษฐกิจ

- แนวโน้มรายได้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) สูงขึ้นแต่ขณะเดียวกันยอดหนี้สาธารณะต่างประเทศยังเพิ่มสูงขึ้นอยู่เรื่อยๆ
- ความต้องการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ที่มุ่งให้ได้ปริญญา และการมุ่งแสวงหาความรู้อันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตลอดชีพ

จุดอ่อนของสถาบันอุดมศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบัน คือ อุดมศึกษาไทยทั้งระบบประสบกับภาวะวิกฤตด้านคุณภาพและประสิทธิภาพ สถาบันอุดมศึกษามีความสามารถทำหน้าที่กลไกระดับสมองของประเทศไทย ไม่สามารถสร้างคนในสังคมให้มีปัญญาระดับลึก เน้นการห้องจำในการถ่ายทอดบัณฑิตแม้จะมีจำนวนมากขึ้นแต่นักศึกษามีจำนวนน้อยลง การสอนแบบถ่ายทอดมีสูงกว่าการสอนแบบเน้นการวิจัย โดยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมยังมีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งจุดอ่อนเหล่านี้เป็นประเด็นคุณภาพของหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของบัณฑิต

2. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

2.1 ความหมายของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF : H.Ed) หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสาขาวิชา ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ บริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้(คณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2552 : อัดสำเนา)

2.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

โดยประกาศกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้มีการกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิของระดับอุดมศึกษาของแต่ละระดับและแต่ละสาขาวิชานี้

ระดับที่ 1 อนุปริญญา(3ปี)

มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับที่ 1 อนุปริญญา(3ปี) อย่างน้อยต้องเป็นดังนี้

(1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม

มีความรับผิดชอบต่อการกระทำการท่อง吨หรือของกลุ่มประเทศนักและประพฤติปฏิบัติด้วยดีอย่างสอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับและจรรยาบรรณวิชาชีพโดยขอคำปรึกษามีความสามารถและประณีตกระทบทจาก การกระทำการท่อง吨ที่มีต่อผู้อื่นในสถานการณ์ที่อาจนำไปสู่ข้อขัดแย้งทางค่านิยม หรือความสำคัญก่อนหลังกีสามารถอธิบายลักษณะของความขัดแย้งนั้นได้อย่างชัดเจนและสามารถตัดสินใจเลือกสิ่งที่ควรกระทำได้

(2) ด้านความรู้

มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขอบข่ายและลักษณะของสาขาวิชาที่เรียนและรู้ลึกในความรู้บางส่วนในสาขาวิชานึงทฤษฎีแนวคิดและหลักการที่สำคัญมีความเข้าใจในปัญหาและงานวิจัยใหม่ๆ สำหรับหลักสูตรที่มีการเตรียมนักศึกษาเพื่อประกอบวิชาชีพหรือผู้ช่วยนักวิชาชีพนักศึกษาจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการใหม่ๆ ในการปฏิบัติทางวิชาชีพตลอดถึงความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดทางเทคนิค และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพ

(3) ด้านทักษะทางปัญญา

สามารถวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลทางเทคนิคและข้อมูลการวิจัยและใช้ในการปฏิบัติโดยอาศัยคำแนะนำเพียงเล็กน้อยสามารถใช้ความรู้ทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในการทำงานในการวิเคราะห์ปัญหาประเมินทางเลือกและเสนอแนวทางวิธีในการแก้ไขรวมถึงสามารถอธิบายผลกระทบของการตัดสินใจ

(4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

สามารถคิดและแสดงออกได้อย่างเสรีมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์ในกลุ่มทำงานที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกันมีภาวะผู้นำในกลุ่มขนาดเล็กและความรับผิดชอบในการที่ได้รับมอบหมายสามารถค้นหาข้อบกพร่องในความรู้และทักษะของตนเองมีการวางแผนและดำเนินการเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สามารถใช้เทคนิคทางสถิติและเทคนิคคณิตศาสตร์พื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการวิเคราะห์ปัญหาค้นคว้าหาข้อมูลและการจัดทำกราฟนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูดการเขียนการอภิปรายเพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์และสรุปผลอย่างกระชับในรูปแบบที่ถูกต้อง

ระดับที่ 2 ปริญญาตรี

มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับที่ 2 ปริญญาตรีอย่างน้อยต้องเป็นดังนี้

(1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม

สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมและวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยมความรู้สึกของผู้อื่นค่านิยมพื้นฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมอาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดีเข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลกเป็นดัน

(2) ด้านความรู้

มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับหลักสูตรวิชาชีพมีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชาและตระหนักรถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติจะต้องตระหนักรูปแบบการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

(3) ด้านทักษะทางปัญญา

สามารถค้นหาข้อเท็จจริงทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่นๆ ด้วยตนเองสามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎีประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติและผลกระทบจากการตัดสินใจสามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพสำหรับหลักสูตรวิชาชีพนักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

(4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่มสามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้วัตกรรมใหม่ๆ ในการแก้ปัญหามีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่มรับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องรวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหาสามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมวลผลแปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูดการเขียนสามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

ระดับที่3ประกาศนียบัตรบัณฑิต

มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับที่3ประกาศนียบัตรบัณฑิตอย่างน้อยต้องเป็นดังนี้

(1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม

สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมและทางวิชาชีพโดยใช้การวินิจฉัยทางค่านิยมทางศีลธรรมทางความรู้สึกของผู้อื่นทางค่านิยมพื้นฐานและทางจรรยาบรรณวิชาชีพแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมระดับสูงในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางค่านิยมและความสำคัญก่อนหลังแสดงออกซึ่งความซื่อสัตย์สุจริตอย่างสม่ำเสมอโดยคำนึงถึงความเหมาะสมระหว่างเป้าหมายและจุดประสงค์ส่วนตัวและส่วนรวมเป็นแบบอย่างและเป็นผู้นำในการทำงานทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน

(2) ด้านความรู้

มีความรู้ระดับสูงทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในวิชาการหรือวิชาชีพตลอดจนมีความรู้ในสาขาวิชานักที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันมีความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยและนวัตกรรมใหม่ๆในการปฏิบัติงานวิชาชีพตลอดจนผลกระทบของความก้าวหน้าต่อทฤษฎีและการปฏิบัติที่ได้รับการยอมรับ

(3) ด้านทักษะทางปัญญา

สามารถใช้ความรู้ทางภาคทฤษฎีและประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติเพื่อศึกษาประเด็นหรือปัญหาที่ซับซ้อนสามารถระบุแหล่งข้อมูลหรือเทคนิคการวิเคราะห์เพิ่มเติมตามที่ต้องการและคำนึงถึงสถานการณ์จริงที่แตกต่างกันในการวิเคราะห์ประเด็นสรุปผลและการจัดทำข้อเสนอในการแก้ไขปัญหาหรือกลยุทธ์ในการปฏิบัติ

(4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วยตนเองและเป็นกลุ่มในสถานการณ์ที่หลากหลายรวมทั้งสถานการณ์ใหม่หรือที่ต้องการให้พริบและความฉับไวอย่างสูงแสดงความรับผิดชอบอย่างสูงในหน้าที่การงานหรือสถานการณ์อื่นๆทางวิชาชีพมีความรับผิดชอบในการพัฒนาทักษะใหม่ๆและความรู้ที่ต้องการทั้งหน้าที่การงานในปัจจุบันและการพัฒนาในอนาคต

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สามารถประยุกต์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ที่หลากหลายอย่างชาญฉลาดในการศึกษาค้นคว้า และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพในการพูดการเขียนรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์มีการประเมินความสำเร็จของการสื่อสารต่อกลุ่มบุคคลต่างๆ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ระดับที่ 4 ปริญญาโท

มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับที่4ปริญญาโทอย่างน้อยต้องเป็นดังนี้

(1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม

สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมที่ซับซ้อนเชิงวิชาการหรือวิชาชีพโดยคำนึงถึง ความรู้สึกของผู้อื่นและเมื่อไม่มีข้อมูลทางจรรยาบรรณวิชาชีพหรือไม่มีระเบียบข้อบังคับเพียงพอที่จะ จัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นก็สามารถวินิจฉัยอย่างผู้รู้ด้วยความยุติธรรมและชัดเจนมีหลักฐานและ ตอบสนองปัญหาเหล่านั้นตามหลักการเหตุผลและค่านิยมอันดึงมาให้ข้อสรุปของปัญหาด้วยความไว ต่อความรู้สึกของผู้ที่ได้รับผลกระทบเริ่มในการยกปัญหาทางจรรยาบรรณที่มีอยู่เพื่อการทบทวนและ แก้ไขสนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้การวินิจฉัยทางด้านคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการกับข้อโต้แย้ง และปัญหาที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่นแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติ ปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมในสภาพแวดล้อมของการทำงานและในชุมชนที่กว้างขวางขึ้น

(2) ด้านความรู้

มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชาตลอดจนหลักการและ ทฤษฎีที่สำคัญและนำมาประยุกต์ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติในวิชาชีพมีความ เข้าใจทฤษฎีการวิจัยและการปฏิบัติทางวิชาชีพนั้นอย่างลึกซึ้งในวิชาหรือกลุ่มวิชาเฉพาะในระดับแนว หน้ามีความเข้าใจในวิธีการพัฒนาความรู้ใหม่ๆและการประยุกต์ตลอดถึงผลกระทบของผลงานวิจัยใน ปัจจุบันที่มีต่อองค์ความรู้ในสาขาวิชาและต่อการปฏิบัติในวิชาชีพตระหนักในระเบียบข้อบังคับที่ใช้อยู่ ในสภาพแวดล้อมของระดับชาติและนานาชาติที่อาจมีผลกระทบต่อสาขาวิชาพร้อมทั้งเหตุผลและ การเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(3) ด้านทักษะทางปัญญา

ใช้ความรู้ทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการจัดการบริบทใหม่ที่ไม่คาดคิดทางวิชาการและ วิชาชีพและพัฒนาแนวคิดริเริ่มและสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองประเด็นหรือปัญหาสามารถใช้ดุลยพินิจ ในการตัดสินใจในสถานการณ์ที่มีข้อมูลไม่เพียงพอสามารถสังเคราะห์และใช้ผลงานวิจัยสิ่งที่พิมพ์ทาง วิชาการหรือรายงานทางวิชาชีพและพัฒนาความคิดใหม่ๆโดยการบูรณาการให้เข้ากับองค์ความรู้เดิม

หรือเสนอเป็นความรู้ใหม่ที่ท้าทายสามารถใช้เทคนิคทั่วไปหรือเฉพาะทางในการวิเคราะห์ประเด็นหรือปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างสร้างสรรค์รวมถึงพัฒนาข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชาการ หรือวิชาชีพสามารถวางแผนและดำเนินการโครงการสำนักวิจัยหรือโครงการวิจัยค้นคว้าทางวิชาการได้ด้วยตนเองโดยการใช้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตลอดถึงการใช้เทคนิคการวิจัยและให้ข้อสรุปที่สมบูรณ์ซึ่งขยายองค์ความรู้หรือแนวทางการปฏิบัติในวิชาชีพที่มีอยู่เดิมได้อย่างมีนัยสำคัญ

(4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

สามารถแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนหรือความยุ่งยากระดับสูงทางวิชาชีพได้ด้วยตนเอง สามารถตัดสินใจในการดำเนินงานด้วยตนเองและสามารถประเมินตนเองได้รวมทั้งวางแผนการปรับปรุงตนเองให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระดับสูงได้มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของตนเองและร่วมมือกับผู้อื่นอย่างเต็มที่ในการจัดการข้อโต้แย้งและปัญหาต่างๆแสดงออกทักษะการเป็นผู้นำได้อย่างเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของกลุ่ม

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าปัญหาสุปัญญาและเสนอแนะแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆสามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่างๆทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพรวมถึงชุมชนทั่วไปโดยการนำเสนอรายงานทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการผ่านสื่อพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพรวมทั้งวิทยานิพนธ์หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ

ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรชั้นสูงอย่างน้อยต้องเป็นดังนี้

(1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม

สามารถจัดการกับปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมที่ซับซ้อนในเชิงวิชาการและวิชาชีพได้ในกรณีที่ปัญหาไม่มีกฎระเบียบหรือข้อมูลทางจรรยาบรรณในการปฏิบัติไม่เพียงพอ ก็สามารถวินิจฉัยได้อย่างเที่ยงตรงและยุติธรรมบนพื้นฐานของค่านิยมและหลักการที่ดีแสดงออกหรือสื่อสารข้อสรุปโดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นริเริ่มการยกปัญหาทางจรรยาบรรณที่มีอยู่เพื่อการทบทวนและปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมผู้อื่นอย่างจริงจังในการใช้วิจารณญาณที่ประกอบด้วยคุณธรรมจริยธรรมเพื่อแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่นแสดงภาวะผู้นำในการส่งเสริมความมีคุณธรรมจริยธรรมทั้งในที่ทำงานและในชุมชนที่กว้างขวางขึ้น

(2) ด้านความรู้

มีความรู้อย่างลึกซึ้งและทันสมัยเกี่ยวกับการพัฒนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติในสาขาวิชาเฉพาะของตนเองและสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องที่มีผลกระทบต่อสาขาวิชาตระหนักรถึงการดำเนินการ

วิจัยในปัจจุบันและทฤษฎีที่จะเกิดขึ้นและสามารถขยายขอบเขตของแนวคิดซึ่งจะมีผลต่อความเชื่อมั่นในการตัดสินใจอย่างมืออาชีพมีความรู้และความเข้าใจในกฎระเบียบและจรรยาบรรณทางวิชาชีพอย่างลึกซึ้งในสาขาวิชา

(3) ด้านทักษะทางปัญญา

สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ใหม่ๆ ที่ซับซ้อนและใช้ความรู้ทางการวิจัยและการปฏิบัติล่าสุดในการพัฒนาและใช้วิธีการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมที่สุดในแต่ละกรณีสามารถตรีเริ่มและวิเคราะห์ปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างเข้มข้นโดยรวมและประเมินคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจากแหล่งต่างๆ ตามความเหมาะสมสามารถติดตามผลที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งแปลความหมายและแปลงผลที่เกิดขึ้นนี้ให้เป็นความรู้ทั่วไปที่จะช่วยพัฒนาการปฏิบัติงานในวิชาชีพใช้ทักษะทางปัญญาอย่างสม่ำเสมอเมื่อต้องปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาชีพ

(4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเป็นอิสระและสามารถตรีเริ่มกิจกรรมทางวิชาชีพในสาขาวิชาของตนรับผิดชอบกิจกรรมของตนเองได้อย่างเต็มที่มีการประเมินผลและการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการประเมินวัดถูประ升ค์ในการทำงานและวางแผนสำหรับการปรับปรุงปฏิบัติต่อผู้อื่นและผู้ร่วมงานในการสนับสนุนการพัฒนาตนเองและวิชาชีพสร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์และแสดงออกความเป็นผู้นำในทางวิชาการหรือวิชาชีพและสังคมที่ซับซ้อน

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าปัญหารูปปัญหาและเสนอแนะแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยเจาะลึกในสาขาวิชาเฉพาะสามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพรวมถึงชุมชนทั่วไปโดยการนำเสนอรายงานทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการผ่านสื่อพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพรวมทั้งวิทยานิพนธ์หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ

ระดับที่๖ ปริญญาเอก

มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับที่๖ ปริญญาเอกอย่างน้อยต้องเป็นดังนี้

(1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม

สามารถจัดการเกี่ยวกับปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมที่ซับซ้อนในบริบททางวิชาการหรือวิชาชีพในกรณีที่ไม่มีจรรยาบรรณวิชาชีพหรือไม่มีระเบียบข้อบังคับเพียงพอที่จะจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ก็สามารถใช้ดุลยพินิจอย่างผู้รู้ด้วยความยุติธรรมด้วยหลักฐานด้วยหลักการที่มีเหตุผลและค่านิยมอันดึงดีงามแสดงออกหรือสื่อสารข้อสรุปของปัญหาโดยคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่นที่จะได้รับผลกระทบปริเริ่มซึ่งให้เห็นข้อบกพร่องของจรรยาบรรณที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเพื่อทบทวนและแก้ไขสนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้ดุลยพินิจทางด้านคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการกับความขัดแย้งและปัญหาที่มี

ผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่นแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมในที่ทำงานและในชุมชนที่กว้างขวางขึ้น

(2) ด้านความรู้

สามารถพัฒนาวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่มีความเข้าใจอย่างต่องแท้และลึกซึ้งในองค์ความรู้ที่เป็นแก่นในสาขาวิชาการหรือวิชาชีพรวมทั้งข้อมูลเฉพาะทางทฤษฎีหลักการและแนวคิดที่เป็นรากฐานมีความรู้ที่เป็นปัจจุบันในสาขาวิชารวมถึงประเด็นปัญหาสำคัญที่จะเกิดขึ้นรู้เทคนิคการวิจัยและพัฒนาข้อสรุปซึ่งเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชาได้อย่างชัดเจนสามารถสำหรับหลักสูตรในสาขาวิชาชีพจะต้องมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เปลี่ยนแปลงในวิชาชีพทั้งในระดับชาติและนานาชาติการพัฒนาสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจมีผลกระทบต่อสาขาวิชาที่ศึกษาค้นคว้า

(3) ด้านทักษะทางปัญญา

สามารถใช้ความเข้าใจอันต่องแท้ในทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการวิเคราะห์ประเด็นและปัญหาสำคัญได้อย่างสร้างสรรค์และพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ สามารถสังเคราะห์ผลงานการวิจัยและทฤษฎีเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่ที่สร้างสรรค์โดยบูรณาการแนวคิดต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาที่ศึกษาในขั้นสูงสามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่หรือปรับปรุงแนวปฏิบัติในวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญ

(4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีความสามารถสูงในการแสดงความเห็นทางวิชาการและวิชาชีพสามารถวางแผนวิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ซับซ้อนสูงมากด้วยตนเองรวมทั้งวางแผนในการปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพสร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์และแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางวิชาการหรือวิชาชีพและสังคมที่ซับซ้อน

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าในประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อนสรุปปัญหาและเสนอแนะแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยจะลึกในสาขาวิชาเฉพาะสามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพรวมถึงชุมชนทั่วไปโดยการนำเสนอรายงานทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการผ่านสื่อพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพรวมทั้งวิทยานิพนธ์หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ

2.3 แนวคิดเรื่องบันทึกที่พึงประสงค์

บันทึกที่พึงประสงค์ หมายถึง บันทึกที่ประกอบไปด้วยความรู้ความสามารถที่จะทำให้องค์กรมีการพัฒนาและเจริญเติบโต ซึ่งการที่จะมีบันทึกดังกล่าวนั้นบันทึกจะต้องมาจาก

กระบวนการเรียนรู้ของตัวบัณฑิตเอง และเป็นประสบการณ์ที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด นอกจากนี้การรับรู้ เกิดจากการฝึกอบรม สั่งสอนจากอาจารย์ในสาขาวิชาต่างๆ จนเป็นผลให้เกิดกระบวนการเรียนรู้รับรู้ ในกระบวนการของร่างกาย ที่จะส่งผลให้เกิดอิทธิพลและมีผลต่อคุณสมบัติเฉพาะเจาะจงหรือ คุณสมบัติต่างๆที่อยู่กับบัณฑิตได้แก่ ความสามารถเฉพาะทาง ความสามารถพิเศษ ความรู้ ปฏิภาณ ไหวพริบ เชาว์ปัญญา สติ หักห้ามในการคิด การพินิจพิเคราะห์ การแก้ไขปัญหา ความเป็นผู้นำ หรือ แม้กระทั่งการมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เช่นนี้จึงขึ้นอยู่กับสถานที่ทำการศึกษาและฝึกอบรม ให้ ความรู้ ความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องดีและมีคุณธรรมด้วย (กฤตยา ฐานุวรรณ. 2555 : 3)

2.4 คุณลักษณะของบัณฑิตตามความต้องการของผู้ประกอบการ

จากการเปรียบเทียบการจัดการภาครัฐและภาคเอกชนพบว่าผู้ประกอบการในการพัฒนาองค์กรมีความต้องการบุคลากรเพื่อการแก้ไขพัฒนาปรับปรุงในส่วนที่เกิดปัญหาขององค์กรจากความต้องการของผู้ประกอบการที่มีความต้องการให้องค์กรดำเนินอยู่อย่างมั่นคงปลอดภัยมีชื่อเสียง เจริญรุ่งเรืองและตอบสนองสังคมได้จริงศึกษาทิศทางในการพัฒนาของไทยหลังปี 2000 สมชาติกิจ ยรรยง (2548) กล่าวว่าการพัฒนาคนไทยให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ใน “องค์รวมของคน” นั้นเราจำเป็นที่จะต้องทำให้ครบถ้วนสมบูรณ์ทั้ง 5 ด้านคือ

1. พัฒนาพลังกายของคน
2. พัฒนาพลังใจของคน
3. พัฒนาพลังสมองของคน
4. พัฒนาพลังจริยธรรมศีลธรรมคุณธรรมของคน
5. พัฒนาพลังสติปัญญาของคน

โดยจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาคนตามทิศทางใหม่หลังปี 2000 คือ

1. พัฒนาพลังจริยธรรมศีลธรรมคุณธรรมสติปัญญาด้วยการทุ่มเทลงทุนลงแรงเงินเพื่อการนี้ให้ได้สัดส่วนอย่างน้อย 50 %
2. พลังสมองพลังกายและพลังใจที่เหลืออีกประมาณ 50 % ของทรัพยากรที่จำกัดมาลงทุนในส่วนนี้

ดังนั้นบุคลากรในการปฏิบัติงานจึงจำเป็นต้องพิจารณาจากลักษณะของการปฏิบัติงานที่ดีของลูกจ้าง (จำเนียรจังตระกูล. 2542) ในการตอบสนองความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาไว้ 10 ประการคือ

1. มีความขยันหมั่นเพียรดีผู้ปฏิบัติที่ดียอมมีความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงานของ

ตนเองอย่างสม่ำเสมอต่อเวลาและปฏิบัติงานนั้นเป็นผลสำเร็จเป็นที่ยอมรับได้ตามมาตรฐานขององค์กร

2. ผลงานที่ดีมีคุณภาพผู้ปฏิบัติที่ดีการทำงานให้สำเร็จลุล่วงได้ดีตามเกณฑ์มาตรฐานขององค์กรที่กำหนดไว้และพยายามปฏิบัติงานให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ไม่ให้เกิดความผิดพลาดและตรวจสอบผลงานอย่างสม่ำเสมอ

3. เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม เช่น เพื่อนร่วมงานผู้บังคับบัญชาและหน่วยงานรวมถึงเป็นผู้ที่ผู้บังคับบัญชาให้ความไว้วางใจในการมอบหมายงานและสามารถแก้ไขงานได้เมื่อการปฏิบัติงานเกิดความผิดพลาด

4. เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในงานที่รับผิดชอบเป็นอย่างดีรู้ขั้นตอนและขอบเขตในการปฏิบัติงานรวมถึงการเอาใจใส่ศึกษาเพิ่มเติมในงานที่ได้รับมอบหมายพร้อมที่จะสอบถามและขอความช่วยเหลือจากผู้เกี่ยวข้องหากเกิดข้อขัดข้องหรือไม่เข้าใจ

5. เป็นผู้มีความสามารถในการเรียนรู้งานต่างๆได้เป็นอย่างดีเพื่อการปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในงานของตนได้อย่างดีมีการเรียนรู้แนวคิดใหม่ๆที่ก่อให้เกิดการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

6. เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถตัดสินใจในงานตามขอบเขตที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องกล้าและมั่นใจในความพยายามพัฒนางานของตนรวมถึงการแสดงความคิดเห็นในแง่มุมต่างๆ

7. เป็นผู้มีสามัญสำนึកมีดุลยพินิจไหวพริบมีเหตุมีผลโดยการคิดที่มีการไตร่ตรองอย่างรอบคอบจากข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้อง

8. เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดีรู้จักกับเหล่าคนในทีมและมีความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน วางแผนได้เหมาะสม มีบุคลิกภาพที่สามารถทำงานกับผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชาได้เป็นอย่างดี

9. เป็นผู้ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานดีเลิศ เห็นความสำคัญในการประสานงานให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นทีมสามารถยอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชาและมีการสื่อสารที่ดีตรงเป้าหมาย

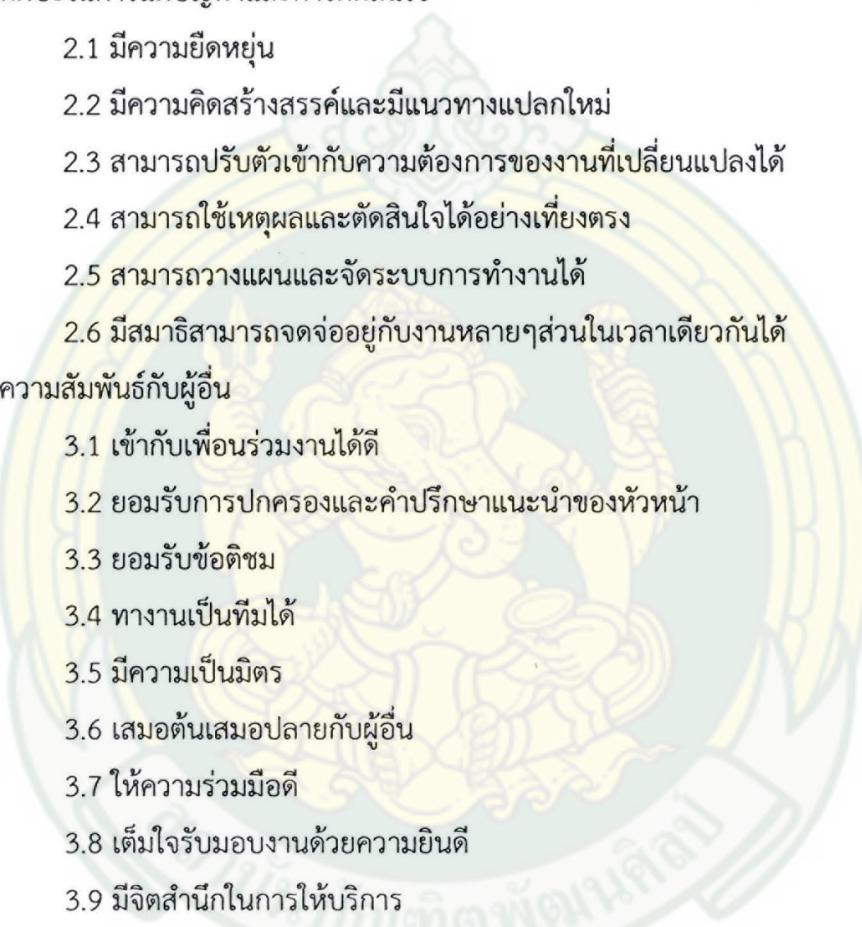
10. มีทัศนคติที่ดีต่องานและองค์กรได้แก่การมีแนวคิดที่ดีต่อตนเองเพื่อร่วมงานผู้บังคับบัญชาลูกค้าและผู้อื่นอันจะนำไปสู่กระบวนการปฏิบัติงานที่ดี

ทัศนาแสงวงศ์ (2531) กล่าวว่าคุณลักษณะของพนักงานที่นายจ้างต้องการซึ่งเป็นแนวทางไปสู่ทางก้าวหน้าในชีวิตดังนี้

1. คุณค่าเฉพาะตัว

1.1 ชื่อสัตย์

1.2 นับถือตนเองและมีภาพพจน์ที่ดีต่อตนเอง

-
- 1.3 มีเป้าหมายในอาชีพและชีวิต
 1.4 มีความมั่นคงทางอารมณ์
 1.5 มีทัศนคติที่ดี
 1.6 มีความกระตือรือร้น
 1.7 ไม่จำกัดความสามารถของตนเอง
2. ทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ
- 2.1 มีความยืดหยุ่น
 2.2 มีความคิดสร้างสรรค์และมีแนวทางแปลกใหม่
 2.3 สามารถปรับตัวเข้ากับความต้องการของงานที่เปลี่ยนแปลงได้
 2.4 สามารถใช้เหตุผลและตัดสินใจได้อย่างเที่ยงตรง
 2.5 สามารถวางแผนและจัดระบบการทำงานได้
 2.6 มีสมาร์ตสามารถจัดจ่ออยู่กับงานหลาย ๆ ส่วนในเวลาเดียวกันได้
3. ความสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 3.1 เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี
 3.2 ยอมรับการปกครองและคำปรึกษาแนะนำของหัวหน้า
 3.3 ยอมรับข้อติดขัด
 3.4 ทำงานเป็นทีมได้
 3.5 มีความเป็นมิตร
 3.6 เสนอตัวเสนอ自己กับผู้อื่น
 3.7 ให้ความร่วมมือดี
 3.8 เต็มใจรับมืองานด้วยความยินดี
 3.9 มีเจตสำนึกในการให้บริการ
 3.10 ยอมรับผู้อื่น
 3.11 เคารพในสิทธิและทรัพย์สินของผู้อื่น
 3.12 มีคุณสมบัติของการเป็นผู้นำ

พรนพ พุกกะพันธ์ (2544) ได้กล่าวว่าคุณลักษณะของคนไทยที่ประเทศชาติต้องการและมีความจำเป็นต้องปลูกฝังให้ถึงพร้อมในสถานการณ์ปัจจุบัน 10 ประการมีดังนี้

1. มีระเบียบวินัย
2. มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม
3. ขยันประයัดและยึดมั่นในสัมมาชีพ
4. สำนึกรักในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ

5. รู้จักคิดวิเคราะห์และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
6. กระตือรือร้นในการปกครองระบบประชาธิปไตยรักและเกิดทุนชาติศาสนາ

พระมหาภัตtriy

7. มีพละนามัยสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ
8. รู้จักพึงตนเองมีอุดมคติ
9. มีความภาคภูมิและรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของชาติ
10. มีความเสียสละเมตตาอาธารึกตัญญกตเวทกляหาณและสามัคคีกัน

สมชาติกิจกรรม (2548) กล่าวว่าบุคลากรในองค์กรจะต้องประกอบด้วยสิ่งเหล่านี้

1. ความกระตือรือร้นในการทำความรู้ใหม่นำใช้ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
2. ทักษะและความสามารถที่ใช้งานได้
3. ทัศนคติที่ดี
4. การทำงานมีระบบ
5. คิดอย่างเป็นระบบสามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมอื่นๆได้
6. มีความฝึกฝนตนเองตลอดเวลา
7. มีความสามารถในการแข่งขัน
8. ปรับมาตรฐานการทำงานของตนให้สูงขึ้น

3. การจัดการศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

3.1 ประวัติของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในวัตถุประสงค์ของสถาบัน มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ.2550 ที่ว่า “ให้การศึกษาและส่งเสริมวิชาการตั้งแต่ระดับพื้นฐานวิชาชีพขึ้นสูงด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ ศิลปะการแสดง ศิลป์ทั้งไทยและสากล รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทำการสอน ทำการแสดง ทำการวิจัย และให้บริการทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ ทะนุบำรุง และเผยแพร่องค์ความรู้เป็นเอกลักษณ์ของชาติ และศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายของชนชาติในท้องถิ่น”

นาม “บัณฑิตพัฒนศิลป์” เป็นนามที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงคุณปีกมรดกศิลปวัฒนธรรมไทย โปรดเกล้าฯ พระราชทาน เมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ.2540

ซึ่งหมายถึง สถาบันผลิตบัณฑิตทางศิลปะแห่งความเจริญเป็นการยกระดับการศึกษาด้านดุริยางคศิลป์ และ ช่างศิลป์ เพื่อนำศิลปะมาพัฒนาตนเองสังคม และประเทศชาติ

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เดิมเป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการได้รับ การสถาปนาขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ.2541 โดยมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์และช่างศิลป์ ทั้งไทยและสากล การดำเนินการในการจัดตั้งสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เริ่มตั้งแต่พุทธศักราช 2541 โดยกรม ศิลปากร ซึ่งได้พยายามผลักดันในเรื่องการยกระดับการศึกษาวิชาชีพพิเศษเหล่านี้ แต่ยังไม่ประสบ ความสำเร็จจนกระทั่งเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ.2541 มีการประกาศจัดตั้งสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ใน ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 115 ตอนที่ 79 หน้า 13-23 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ.2541

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เปิดดำเนินการสอนครั้งแรก ใน 3 คณะวิชา คือ คณะศิลปวิจิตร คณะ ศิลปนาฏดุริยางค์ และคณะศิลปศึกษา ตั้งแต่วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542 เป็นหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) 2 ปี สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง (ปนส.) จากวิทยาลัย นาฏศิลป์ทุกแห่ง และผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรศิลปกรรมวิชาชีพชั้นสูง (ศ.ปวส.) จากวิทยาลัยช่างศิลป์ทุกแห่ง

ในปีการศึกษา 2547 ได้ขยายการผลิตบัณฑิต โดยเปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ในคณะ ศิลปวิจิตรและคณะศิลปนาฏดุริยางค์ เปิดหลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ในคณะศิลปศึกษา และเปิดเครือข่าย ห้องเรียนคณะศิลปศึกษาในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภูมิภาค

ปีการศึกษา 2548 ได้ขยายการผลิตบัณฑิตคณะศิลปวิจิตรในห้องเรียนเครือข่ายวิทยาลัย ช่างศิลป์สุพรรณบุรี

ปีการศึกษา 2550 ได้ขยายการผลิตบัณฑิตคณะศิลปนาฏดุริยางค์ในห้องเรียนเครือข่ายวิทยาลัย นาฏศิลป์กาฬสินธุ์และวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด

ปัจจุบันสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ดำเนินการตาม พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2550 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 124 ตอนที่ 32 วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2550 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2550 ส่งผลให้สถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์เปลี่ยนสถานะเป็นนิติบุคคล สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้น พื้นฐานวิชาชีพเฉพาะถึงระดับปริญญาเอก ดังนั้นสถาบันฯ นอกจากจะดำเนินการเรียนการสอนหลักสูตร ปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ปริญญาตรี (5 ปี) และปริญญาตรี (4 ปี) ในคณะวิชา ในเครือข่ายห้องเรียนคณะ

ศิลปศึกษา คณะศิลปนาฏกรรมคในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภูมิภาค ทั้ง 11 แห่ง เครือข่ายห้องเรียนของคณะศิลปบริจิดรในวิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรีแล้ว ยังมีหน้าที่จัดการศึกษาระดับพื้นฐานวิชาชีพเฉพาะ และระดับต่ำกว่าปริญญาตรีในวิทยาลัยนาฏศิลป์ และวิทยาลัยช่างศิลป์ รวม 15 แห่งด้วย โดยมีส่วนราชการที่จัดการศึกษาในสังกัดจำนวน 18 แห่ง ตามกฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 วันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2551 ดังนี้

1. คณะศิลปนาฏกรรมค
2. คณะศิลปบริจิดร
3. คณะศิลปศึกษา
4. วิทยาลัยช่างศิลป
5. วิทยาลัยช่างศิลปนគរศรีธรรมราช
6. วิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี
7. วิทยาลัยนาฏศิลป
8. วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์
9. วิทยาลัยนาฏศิลปปัจฉนทบุรี
10. วิทยาลัยนาฏศิลปเชียงใหม่
11. วิทยาลัยนาฏศิลปนគរราชสีมา
12. วิทยาลัยนาฏศิลปนគរศรีธรรมราช
13. วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง
14. วิทยาลัยนาฏศิลปปร้อยเอ็ด
15. วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี
16. วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย
17. วิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี
18. วิทยาลัยนาฏศิลปอ่างทอง

นอกจากนั้นสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้มีนโยบายขยายโอกาสให้แก่บัณฑิตจากสถาบันฯ และสถาบันอื่นที่จะเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญามหาบัณฑิตเฉพาะด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คิตศิลป์ และช่างศิลป์ และพัฒนาบุคลากรของสถาบันให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ด้านศิลปะเพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปพัฒนาการจัดการศึกษาแก่น่วยงานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

จึงได้ดำเนินการโครงการจัดตั้งบันทิตวิทยาลัยและเริ่มจัดทำหลักสูตรระดับปริญญาโทมาตั้งแต่ปีการศึกษา

2550

ปีการศึกษา 2552 หลักสูตรศิลป์มหาบันทิตสาขาวิชานาฏศิลป์ไทย และหลักสูตรมหาบันทิตสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย ได้รับความเห็นชอบจากสถาบันบันทิตพัฒนศิลป์ในการประชุม ครั้งที่ 7/2552 วันที่ 5 ตุลาคม 2552 และได้รับคำรับรองจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาว่าเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบันทิตศึกษา พ.ศ.2548 ตามหนังสือที่ ศธ 0506(2)/2249

3.2 โครงการจัดตั้งบันทิตศึกษา สถาบันบันทิตพัฒนศิลป์

ปีการศึกษา 2553สถาบันบันทิตพัฒนศิลป์ได้จัดตั้งโครงการบันทิตศึกษาและเริ่มเปิดรับนักศึกษา ระดับปริญญาโท 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชานาฏศิลป์ไทยและสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทยเพื่อมุ่งพัฒนาบันทิตให้เป็นผู้รอบรู้ศิลปะการแสดงนาฏศิลป์ไทยและดุริยางคศิลป์ไทย ในการพัฒนารักษากลิ่นอายของชาติ ปัจจุบันโครงการบันทิตศึกษาได้ดำเนินการจัดการศึกษา 2 สาขาวิชาคือ

- สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย มีวัตถุประสงค์ดังนี้
  1. ผลิตบันทิตที่เป็นศิลปิน หรือนักวิชาการที่มีความรู้ด้านทฤษฎีและปฏิบัติ อย่างลุ่มลึกทั้งในเชิงอนุรักษ์และเชิงสร้างสรรค์แบบมืออาชีพ
  2. ผลิตบันทิตที่มีความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ด้านนาฏศิลป์อย่างต่อเนื่อง
  3. ผลิตบันทิตที่มีภาวะผู้นำด้านศิลปะปัฒนธรรม
  4. ผลิตบันทิตที่มีความเสียสละ รับผิดชอบ และซื่อสัตย์ต่ออาชีพของตนเองและผู้อื่น
  5. ผลิตบันทิตที่มีความสามารถในการทำงานวิจัยด้านศิลปะในเชิงคุณภาพและประเภทอื่นที่เกี่ยวข้อง
- สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย มีวัตถุประสงค์ดังนี้
  1. เพื่อผลิตบันทิตที่มีความสามารถ รอบรู้ ชำนาญด้านดุริยางคศิลป์ไทย และมีจริยธรรม สามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก
  2. เพื่อผลิตบันทิตที่มีความสามารถ ในการค้นคว้าวิจัยด้านดุริยางคศิลป์ไทย และที่เกี่ยวข้องอย่างมีคุณภาพ นำไปสู่การดำเนินงานวิชาการและวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อผลิตบัณฑิตด้านดุริยางคศิลป์ไทย ที่มีจริยธรรมคุณธรรมเป็นผู้มีจิตสาธารณะ ดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมโลกได้อย่างมีความสุข

4. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่ดี เป็นผู้มีวิสัยทัศน์และความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างองค์ความรู้หรืองานสร้างสรรค์ทางศิลปะด้านดุริยางคศิลป์และที่เกี่ยวข้อง เป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาการ วิชาชีพและสังคม

5. เพื่อส่งเสริม และบริการสังคมทางวิชาการด้านดุริยางคศิลป์ไทย และ ศิลปวัฒนธรรม เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์ พัฒนา สืบสาน และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ปี พ.ศ. 2558 โครงการบัณฑิตศึกษามีเป้าหมายในการเปิดการศึกษาหลักสูตรใหม่ระดับ บัณฑิตศึกษาเพิ่มอีก 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรศิลปะมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลป์ เพื่อมุ่งพัฒนา บัณฑิตด้านช่างศิลป์ ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ สร้างสรรค์งานวิจัยและงานศิลปะชั้นสูงขึ้น ซึ่ง ขณะนี้อยู่ในระหว่างขั้นดำเนินการเพื่อให้ทันเปิดภาคการศึกษาในปีการศึกษา 2558 และนอกจากนี้ยัง ได้เตรียมการนำเสนอหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนศิลปะต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เพื่อขออนุมัติดำเนินการจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2558

3.3 การจัดการศึกษาหลักสูตรศิลปะมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย

โครงสร้างหลักสูตรศิลปะมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทยได้ยึดตามเกณฑ์มาตรฐาน สกอ. ที่กำหนดให้ผู้เรียนเลือกเรียนประเภทแผน ก แบบ ก 2 ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างดังต่อไปนี้

วิชาบังคับ	18	หน่วยกิต
วิชาเลือก	9	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	12	หน่วยกิต

รายวิชาและจำนวนหน่วยกิต

1) วิชาบังคับ จำนวน 18 หน่วยกิต

รายวิชา จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

402-101 วิทยาการวิจัยทางศิลปะ

(Research Methodology for Arts)

3 (3-0-6)

403-101	ทักษะและการสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์ไทย (Skills and Creativities of Thai Music)	3 (2-2-5)
403-102	ศึกษาดุริยางคศิลป์ไทยศึกษา ^{ศึกษา} (Studying of Thai Masters' Classical Music Patterns)	3 (2-2-5)
403-103	ดุริยางคศิลป์ไทยสังเคราะห์ (Synthesis in Thai Musicology)	3 (3-0-6)
403-104	สุนทรียศาสตร์ทางดุริยางคศิลป์ไทย (Aesthetics of Thai Music)	3 (3-0-6)
403-105	สัมมนาทางดุริยางคศิลป์ไทย (Seminar in Thai Music)	3 (2-2-5)

2) วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต ให้เลือกจากรายวิชาต่อไปนี้

	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย- ปฏิบัติ- ศึกษาด้วยตนเอง)
403-201	ดนตรีนานาชาติ (International Music)	2 (2-0-4)
403-202	ประวัติดนตรีตะวันตก (History of Western Music)	2 (2-0-4)
403-203	วิวัฒนาการทางดุริยางคศิลป์ในสังคมไทย (Evolution of Thai Music in Social Context)	2 (2-0-4)
403-204	การบริหารจัดการวิชาชีพดุริยางคศิลป์ไทย (Professional Administration for Thai Musicians)	2 (2-0-4)
403-205	เทคโนโลยีการบันทึกข้อมูลเพลงไทย (Technology for Recording Thai Songs)	2 (1-2-3)
403-206	ภาษาอังกฤษเพื่อดุริยางคศิลป์ไทย (English for Thai Music)	2 (2-0-4)
403-207	กฎหมายและจรรยาบรรณเพื่อวิชาชีพ (Ethics and Law for Profession)	3 (3-0-6)

403-208	มนุษยวิทยาการดนตรี (Ethnomusicology)	3 (2-2-5)
403-209	นิทรรศการเพื่อการแสดงผลงานทางดุริยางคศิลป์ไทย (Recital)	3 (2-2-5)
403-210	ดนตรีกับศาสนาและพิธีกรรม (Music in Religion and Ritual Ceremonies)	2 (1-2-3)
403-211	ดนตรีพื้นบ้านไทย (Thai Folk Music)	2 (1-2-3)
403-212	ดุริยางคศิลป์ไทยกับการแสดง (Thai Music Theater)	2 (1-2-3)
403-213	สื่อกับการพัฒนาทางดุริยางคศิลป์ไทย (Media and Development in Thai Music)	2 (2-0-4)
403-214	การเขียนผลงานวิจัยทางดุริยางคศิลป์ (Research Writing in Musicology)	2 (1-2-3)
403-215	นวัตกรรมดนตรีไทย (Innovation in Thai Music)	2 (1-2-3)

3) วิทยานิพนธ์ จำนวน 12 หน่วยกิต

	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
403-301	วิทยานิพนธ์ (Art Thesis)	12

4) วิชาภาษาต่างประเทศประจำสาขาวิชา จำนวน 2 หน่วยกิต

รายวิชา

จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

402-601	ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษามหาบัณฑิต ^(English for Graduate Students)	2 (2-0-4)
---------	--	-----------

นักศึกษาที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์การสอบคัดเลือกของสถาบันหรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์การสอบเทียบความรู้ภาษาต่างประเทศต้องลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษามหาบัณฑิตให้ผ่าน (S) โดยไม่นับหน่วยกิต

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลนั้นตร วิชัยดิษฐ์ (2545) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในประสิทธิภาพการทำงานของบันทึกทางรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ ผลการศึกษาพบว่า ด้านคุณภาพ 1) สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($Mean=3.87, S.D.=0.65$) 2) มีความเป็นมิตรยิ้มแย้มแจ่มใสคงง่ายไม่ถือตัว ($Mean=3.87, S.D.=0.63$) 3) มีร่างกายสะอาด ($Mean=3.83, S.D.=0.65$) ด้านคุณธรรม 1) มีความรักและศรัทธาในอาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($Mean=3.87, S.D.=0.57$) 2) มีความขยันหมั่นเพียร ($Mean=3.92, S.D.=0.62$) 3) ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม ($Mean=3.91, S.D.=0.64$) ด้านความเป็นผู้นำ 1) มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($Mean=3.87, S.D.=0.57$) 2) มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆได้ดี ($Mean=3.87, S.D.=0.69$) 3) มีสติปัญญาเฉลี่ยวลาดมีไหวพริบดี ($Mean=3.69, S.D.=0.58$) ด้านวิชาการ 1) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ($Mean=3.58, S.D.=0.76$) 2) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ($Mean=3.85, S.D.=0.72$) ด้านความสามารถ 1) มีความสามารถในการปฏิบัติงานที่รับมือหมายมีค่าเฉลี่ย ($Mean=3.59, S.D.=0.62$) 2) มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ($Mean=3.59, S.D.=0.62$) 3) มีความสามารถในการประสานความร่วมมือจากผู้ร่วมงานและหน่วยงานอื่น ($Mean=3.51, S.D.=0.69$) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา ปรากฏว่าบันทึกที่จบมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่มีความซื่อสัตย์ทำงานโดยความโปร่งใส มีคุณธรรมสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ

พศิน แตงจวງ และคณะ (2545) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ประกอบการที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษา ปี 2540 – 2544 ได้สรุปว่า บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีคุณลักษณะที่นายจ้าง/ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจในระดับมาก 8 ประการ คือ

1. มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้
2. มีคุณธรรม จริยธรรม
3. มีภาวะผู้นำ
4. มีความรับผิดชอบต่อสังคม
5. มีทักษะทางภาษา สามารถในการติดต่อสื่อสาร และถ่ายทอดความรู้ภาษาไทย และต่างประเทศ อ่านน้อย 1 ภาษา ได้
6. มีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการ และวิชาชีพ
7. มีความใฝ่รู้ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง
8. มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยี

โดยมีข้อเสนอแนะจากนายจ้าง/ผู้ประกอบการเพิ่มเติมว่า บัณฑิตควรมีทักษะในการสืบค้นข้อมูล และการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี

ศิริวรรณ สิริพุทธิวรรณ (2547) ได้ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ พบร่วมกับนายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต ได้สะท้อนภาพลักษณ์คุณลักษณะสำคัญของบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยทักษิณมีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ ใน การผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยทักษิณที่กำหนดไว้ว่า บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยทักษิณ เป็นผู้รอบรู้ สูง尚 และมีประสบการณ์เชิงปฏิบัติ ผลสำเร็จของการหล่อหลอมดังกล่าวเกิดจากการจัดโปรแกรมการศึกษา การจัดรายวิชาศึกษาทั่วไป การพัฒนากิจกรรมนิสิต บุคลากรของมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบกันเป็นสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาและวัฒนธรรมอันสมบูรณ์

โดยข้อมูลระดับความพึงพอใจของนายจ้าง แสดงถึงแนวโน้มที่บัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณจะได้รับโอกาสต้องการขยายสัญญาจ้างสูง โดยมีค่าสหสัมพันธ์(r)=0.7897 หรือ $r^2=0.6236$ มีค่าเป็นบวกสูงถึง 0.7897 ($r^2=0.6236$) โดยพบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตที่นายจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุดอันดับแรกอยู่ที่ด้านคุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์ ลำดับที่สองคือด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ และลำดับที่สาม คือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ ผลการวิเคราะห์รายละเอียดขององค์ประกอบย่อยต่างๆ (มีทั้งสิ้น 28 ข้อ) พบร่วมกับ บัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ มีคุณลักษณะเด่นที่นายจ้างมีความพึงพอใจสูงสุด 10 องค์ประกอบแรก เป็นด้านคุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์ กับด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยมีองค์ประกอบทางด้าน

ความรู้ความสามารถของบัณฑิตเก่ากลุ่มอยู่เพียงรายการเดียวเป็นลำดับที่ 9 สำหรับองค์ประกอบที่นายจ้างมีคะแนนความพึงพอใจใน 10 อันดับสุดท้าย พบร่วมกับเป็นองค์ประกอบอยู่ในด้านความรู้ทางวิชาการ/วิชาชีพ รวมทั้งสิ้น 8 รายการ โดยมีองค์ประกอบอยู่ด้านคุณธรรม จริยธรรมและมนุษยสัมพันธ์แทรกเข้ามาเพียง 2 รายการ

สุวรรณ ศิลปารัตน์ (2551) ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการในสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ผลการศึกษาพบว่าความต้องการของผู้ประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ 3 ด้านได้แก่ด้านการนำความรู้มาใช้ในการฝึกงานด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการฝึกงานและด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพทั้ง 3 ด้านมีความต้องการค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเฉลี่ยสูงสุดคือด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและมีคุณธรรมการมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และการมีความตั้งใจและเอาใจใส่ในการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องในการพัฒนาตนเองมาปฎิภัณฑ์ให้พร้อมในการฝึกงานและลำดับสุดท้ายมีความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผลด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการฝึกงานอยู่ในระดับมากได้แก่การเข้าใจคำสั่งในการปฏิบัติงานรองลงมาปฎิภัณฑ์ให้พร้อมในการฝึกงานและด้านคุณธรรมจริยธรรม การวางแผนและลำดับสุดท้ายมีความสามารถในการควบคุมผู้อื่นให้ทำงานและด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพอยู่ในระดับมากได้แก่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและมีคุณธรรมรองลงมา มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และลำดับสุดท้ายรู้จักใช้และดูแลทรัพยากรที่เหมาะสมสมผลการเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกงานระหว่างสถานประกอบการแต่ละประเภท 3 ด้านดังนี้

1) ด้านการนำความรู้มาใช้ในการฝึกงานสถานประกอบการแต่ละประเภทมีความต้องการให้นักศึกษาฝึกงานนำความรู้มาใช้ในการฝึกงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องการนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการฝึกงานและมีความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผลและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างฝึกงาน

2) ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการฝึกงานสถานประกอบการแต่ละประเภทมีความต้องการให้นักศึกษาฝึกงานนำความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการฝึกงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องมีศีลปะในการประสานงานและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องมีความสามารถในการควบคุมผู้อื่นให้ทำงานและมีความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้

3) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพสถานประกอบการแต่ละประเภทมีความต้องการให้นักศึกษาฝึกงานมีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพไม่แตกต่างกัน

กฤตยา ฐานุวรรณ์(2555) ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สาหารับสถานประกอบการกรณีศึกษา บัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารคณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ผลการวิจัยคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พึงประสงค์ทั้ง 5 ด้านสาหารับสถานประกอบการที่นักศึกษาฝึกงานทั้ง 7 แห่งนั้น ด้านที่สถานประกอบการมีความต้องการมากที่สุดได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบโดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.77 รองลงมาได้แก่ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.71 ความต้องการอันดับที่สามได้แก่ ด้านความรู้และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.43 เท่ากันทั้งสองด้าน และด้านสุดท้ายได้แก่ ด้านทักษะทางปัญญา โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.29 สำหรับคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ที่พึงประสงค์ 5 ด้านสาหารับสถานประกอบการที่นักศึกษาไม่ได้ฝึกงานทั้ง 7 แห่งนั้น มีผลการศึกษาที่แตกต่างกันดังนี้ ด้านที่สถานประกอบการกลุ่มนี้มีความต้องการมากที่สุดได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.57 รองลงมาได้แก่ด้านทักษะทางปัญญา โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.46 ลำดับที่สามได้แก่ด้านความรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.39 ต่อมาเป็นด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.29 และลำดับสุดท้ายได้แก่ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.05

ชนัย วรรณะลี (2557) การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติของหลักสูตรศิลป์ปัจจุบัน สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏกรรม ผลการวิจัย พบร่วมกันว่าความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ที่มีความสำคัญที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.40 รองลงมาคือด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.20 อันดับสามด้านทักษะทางปัญญา โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.14 อันดับสี่ด้านความรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.07 ด้านสุดท้ายได้แก่ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.86 สำหรับผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ระดับที่มีความสำคัญมากที่สุดได้แก่ ด้านทักษะทางปัญญา โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 5.00 รองลงมาคือด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.80 อันดับสามได้แก่ความรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.79 อันดับสี่ได้แก่ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบโดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.77 อันดับสุดท้ายได้แก่ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ

สื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.67 สำหรับอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ระดับที่มีความสำคัญที่สุด คือด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.66 รองลงมาคือด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.09 อันดับสามได้แก่ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.05 อันดับสี่ได้แก่ด้านความรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.04 อันดับสุดท้ายได้แก่ด้านทักษะทางปัญญา โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.00 ส่วนผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มพบว่า ความคิดเห็นของบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตและอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏกรรมฯ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญาด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบและด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปั้นหิน สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์” ได้ใช้วิธีการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)โดยได้กำหนดกรอบในการวิจัยดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้ใช้มหาบัณฑิต ได้แก่น่วยงานที่บัณฑิตปฏิบัติงานอยู่หรือเป็นผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 14 หน่วยงาน
- 1.2 อาจารย์ผู้สอน ได้แก่ อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนในหลักสูตรศิลป์ปั้นหิน สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย จำนวน 14 คน
- 1.3 มหาบัณฑิต ได้แก่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 ถึงปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งสิ้น 23 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ

- 2.1 แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำไปดำเนินการ สัมมนากลุ่มย่อย (Focus Group) ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย

- 1) ศิลปินแห่งชาติ
- 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านดุริยางคศิลป์ไทย
- 3) ผู้ทรงคุณวุฒิประจำหลักสูตรสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย
- 4) อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย

2.2 นำผลสรุปจากการสัมมนากลุ่มย่อยมากำหนดเป็นข้อคำถานในแบบสอบถามที่ใช้ในการสำรวจคุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลป์ปัจจุบัน สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปะปัจจุบันดุริยางค์

2.3 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลป์ปัจจุบัน สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย เป็นคุณสมบัติประจำตัวของบัณฑิตที่ได้รับการพัฒนาหล่อหลอมตามโปรแกรมการศึกษาของคณะศิลปะปัจจุบันดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำหนดออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง กรอบแนวทางการปฏิบัติงานตามความดีงาม ที่ถูกปลูกฝังในใจตั้งแต่เด็ก

- 1.1 มีวินัย เคารพกฎ/ระเบียบและกติกาของสังคม
- 1.2 มีความซื่อสัตย์ สุจริตและมีศีลธรรมในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ
- 1.3 มีวัฒนธรรมในการทำงาน และการประทับใจด้วยจริยธรรมที่ดี
- 1.4 มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม
- 1.5 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์และจัดการปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้วยดุลยพินิจที่ถูกต้องและเหมาะสม

2. ด้านความรู้ หมายถึง ผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่เกิดจากการซึมซับข้อมูลผ่านการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 2.1 มีวิสัยทัศน์ในการบริการด้านวิชาการ
- 2.2 สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง
- 2.3 ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.4 มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการและวิชาชีพ

3. ด้านทักษะทางปัญญา หมายถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ และความสามารถในการใช้วิธีการเพื่อการจัดการ และแก้ไขปัญหาการทำงาน โดยเน้นทักษะด้านกระบวนการคิด ประกอบด้วย

- 3.1 มีความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ
- 3.2 เป็นผู้นำทางปัญญาและพัฒนางานในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างสร้างสรรค์

- 3.3 สามารถนำความรู้ความเข้าใจมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น และความสามารถในการวางแผนปรับปรุงตนเอง และองค์กรให้มีประสิทธิภาพ สร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่ม อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย
- 4.1 มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถทำงานเป็นทีมได้
  - 4.2 มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และตระหนักต่อบทบาทของตนเองและสังคม
  - 4.3 มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม
  - 4.4 มีทักษะการบริหารจัดการและแก้ปัญหา
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการใช้ตัวเลขเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ในปัญหาที่ซับซ้อน และสำคัญ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้นคว้าข้อมูล เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในสาขาวิชาชีพ และการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย
- 5.1 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร และการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
  - 5.2 มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย และภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
  - 5.3 มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการจากเอกสารและแหล่งความรู้อื่น
- ผู้จัยนำข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ไปสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย โดยผู้ใช้บัณฑิต/อาจารย์ผู้สอน/บัณฑิตเป็นผู้ตอบ/ให้ข้อมูลสำหรับแบบสอบถามที่สร้างขึ้นในส่วนที่ใช้วัดคุณสมบัติบัณฑิตใช้มาตราส่วนประมาณค่าแบบไลเริร์ท 5 ระดับ ดังปรากฏในภาคผนวก
- 2.4 การเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม เปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างเสรี

2.5 การหาคุณภาพเครื่องมือ การตรวจสอบด้วยวิธีการหาค่าดัชนีก่อนการนำเครื่องมือไปใช้งานได้ดำเนินความสอดคล้อง (IOC : Index of item Objective Congruence) โดยขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขรวม 3 คน คือ

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุพา ประเสริฐยิ่ง อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป
- 2) อาจารย์ ดร. นิวัฒน์ สุขประเสริฐ ผู้ทรงคุณวุฒิประจำหลักสูตรศิลปะบัณฑิตสาขาวิชานภูมิศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏกรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตติมา บัวมาศ อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผู้จัดได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การประเมินระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปะบัณฑิต สาขาวิชานภูมิศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏกรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจากผู้ใช้บัณฑิต/อาจารย์ผู้สอน/บัณฑิตจะถูกตรวจสอบและให้คะแนนสำหรับตอนที่เกี่ยวข้องกับมาตราส่วนประมาณค่าดังนี้

ระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต/อาจารย์ผู้สอน/บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุดให้คะแนน 5

ระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต/อาจารย์ผู้สอน/บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับมาก ให้คะแนน 4

ระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต/อาจารย์ผู้สอน/บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง ให้คะแนน 3

ระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต/อาจารย์ผู้สอน/บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับน้อย ให้คะแนน 2

ระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต/อาจารย์ผู้สอน/บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด ให้คะแนน 1

การแปลความค่าความคิดเห็นใช้เกณฑ์ ดังนี้

4.51 – 5.60	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมาก

2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับ ปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับ น้อย
1.01 – 1.50	หมายถึง	มีความต้องการในระดับ น้อยที่สุด

2.3 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งประกอบด้วย

- 1) รองศาสตราจารย์ ดร. ณรงค์ชัย ปภูกรัชต์ กรรมการบริหารหลักสูตร
- 2) ดร. นิวัฒน์ สุขประเสริฐ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตติมา บัวมาก ผู้ทรงคุณวุฒิหลักสูตรศิลปศึกษา

เมื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วนำผลการพิจารณามาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of item Objective Congruence) โดยกำหนดข้อคำถามใดที่มีค่าสูงกว่า .50 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามนั้นเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในแบบสอบถาม หากข้อคำถามใดที่มีค่าต่ำกว่า .50 ลงมา ถือว่าข้อคำถามนั้นต้องปรับปรุงหรือตัดทิ้งไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามโดยการสอบถามจากกลุ่มประชากร 3 กลุ่ม ได้แก่

- 1) ผู้ใช้ம haban ทิต
- 2) อาจารย์ผู้สอน
- 3) มหาบัณฑิต

4. การประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาเลือกใช้การประมวลผลข้อมูลโดยใช้วิธีการอธิบายการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรศิลปะมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย โดยเลือกใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและการอนุมานค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

โดยการใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทั้งนี้ได้กำหนดระดับคุณสมบัติของบันทึกที่ผู้ใช้บันทึก อาจารย์ผู้สอนและบันทึกต้องการ ดังนี้

5 หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด

4 หมายถึง มีความต้องการมาก

3 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง

2 หมายถึง มีความต้องการน้อย

1 หมายถึง มีความต้องการน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการผลิตบันทึกที่พึงประสงค์วิเคราะห์เชื่อมโยงผลการศึกษา

ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณมาสรุปเรียบเรียงเป็นรายงานการวิจัย

5. เกณฑ์การแปลผล

4.51 – 5.00 หมายถึงมีความต้องการในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึงมีความต้องการในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึงมีความต้องการในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึงมีความต้องการในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึงมีความต้องการในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้สรุปคุณลักษณะบันทึกพึงประสงค์ของสาขาวิชาครุฯ ไทย โดยวัดจากความต้องการของผู้ใช้บันทึก อาจารย์ผู้สอนและบันทึก 5 ด้านดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ด้านที่ 2 ด้านความรู้

ด้านที่ 3 ด้านทักษะทางปัญญา

ด้านที่ 4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ด้านที่ 5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและเทคโนโลยี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปั้นหินพิท สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปปนาฏดุริยางค์” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย หลักสูตรศิลป์ปั้นหินพิท คณะศิลปปนาฏดุริยางค์ดังผลการวิจัยดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	16	69.57
หญิง	7	30.43
รวม	23	100

จากตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 69.57 รองลงมาเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 30.43

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม อายุ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
25-34	8	34.78
35-44	12	52.17
45-54	3	13.04
55-64	0	0.00
มากกว่า 65	0	0.00
รวม	23	100

จากตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีอายุอยู่ในช่วงของ 35-44 คิดเป็นร้อยละ 52.17 รองลงมาอายุ 25-34 คิดเป็นร้อยละ 34.18 อายุ 45-54 คิดเป็นร้อยละ 13.04

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม คุณวุฒิการศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	0	0
ปริญญาโท	23	100
ปริญญาเอก	0	0
อื่นๆ	0	0
รวม	23	100

จากตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีคุณวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของบันทึกผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	20	86.96
หน่วยงานเอกชน	1	4.35
ธุรกิจส่วนตัว	0	0
อื่นๆ	2	8.70
รวม	23	100

จากตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของบันทึกผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีอาชีพรับราชการคิดเป็นร้อยละ 86.90 รองลงมา อื่นๆ คือนักวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 8.70 และทำงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 4.35

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของบันทึกผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่การงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ครู	15	65.22
อาจารย์	6	26.09
ผู้บริหาร	0	0.00
อื่นๆ	2	8.70
รวม	23	100

จากตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของบันทึกผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่การงาน เป็นครู คิดเป็นร้อยละ 65.22 รองลงมาคืออาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 26.09 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 8.70

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อกุญลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปั้นหัวบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏกรรมดุริยางค์

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อกุญลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปั้นหัวบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏกรรมดุริยางค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระดับความคิดเห็น						$\bar{x}$	S.D.
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.1 มีวินัย เคารพกฎ / ระเบียบ และกติกาของสังคม	36.36	59.09	4.55	-	-	4.32	0.57	
1.2 มีความซื่อสัตย์ สุจริต และมีศีลธรรมในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ	36.36	59.09	4.55	-	-	4.4	0.57	
1.3 มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และการประกอบวิชาชีพด้วยจริยธรรมที่ดี	40.91	59.09	-	-	-	4.73	0.50	
1.4 มีจารยาระรณในวิชาชีพ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม	72.73	27.27	-	-	-	4.73	0.45	
1.5 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดการปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมด้วยดุลยพินิจที่ถูกต้องและเหมาะสม	77.27	22.73	-	-	-	4.77	0.43	
รวม								

จากการที่ 6 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบร่วมค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อกุญลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปั้นหัวบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏกรรมดุริยางค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 5 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อความสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์และจัดการปัญหา

ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อจรรยาบรรณ ด้านคุณธรรม จริยธรรมด้วยดุลยพินิจที่ถูกต้องเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.77

ในวิชาชีพ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.73 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และการประกอบวิชาชีพ ด้วยจริยธรรมที่ดี อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.41 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของบัณฑิต ที่มีต่อวินัย เคราะห์ภูมิและกติกาของสังคม ความซื่อสัตย์ สุจริตและมีศีลธรรมในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.32

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตร ศิลปะน้ำ色彩 สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความรู้

2. ด้านความรู้	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
2.1 มีวิสัยทัศน์ในการบริหารวิชาการ ประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม	40.91	50.00	9.09	-	-	4.32	0.65
2.2 สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง	50.00	40.91	9.09	-	-	4.41	0.67
2.3 ตระหนักรถึงความสำคัญของการพัฒนาในศาสตร์วิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	50.00	45.45	4.55	0	0	4.45	0.60
2.4 มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ	50.00	45.45	4.55	0	0	4.45	0.60
2.5 มีความใฝ่รู้วิทยาการที่ทันสมัยและเป็นสากล	54.55	40.91	4.55	0	0	4.50	0.60
รวม						4.43	0.62

จากตารางที่ 7 ด้านความรู้ พบร่วมค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของบันทึกที่มีต่อคุณลักษณะบันทึกที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหาบันทึก สาขาวิชาสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความรู้ อยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของบันทึกที่มีต่อความตระหนักรถึงความสำคัญของการพัฒนาในศาสตร์สาขาวิชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.45 ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของบันทึกที่มีต่อการมีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการและวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.45 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของบันทึกที่มีต่อการมีความใฝรู้วิทยาการที่ทันสมัยและเป็นสากล อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.43 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของบันทึกที่มีต่อความสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.41 และประเด็นที่ 1 มีวิสัยทัศน์ในการบริหารด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.32

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบันทึกที่มีต่อคุณลักษณะบันทึกที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหาบันทึก สาขาวิชาสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะทางปัญญา

3. ด้านทักษะทางปัญญา	ระดับความคิดเห็น						$\bar{x}$	S.D.
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
3.1 มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาได้อย่างมีวิจารณญาณ	27.27	78.73	0	0	0	4.27	0.46	
3.2 เป็นผู้นำทางปัญญา และพัฒนางานในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างสร้างสรรค์	18.18	77.77	4.55	0	0	4.14	0.47	
3.3 สามารถนำความรู้ ความเข้าใจมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง	22.73	68.18	9.09	0	0	4.14	0.56	
รวม						4.18	0.49	

จากการที่ 8 ด้านทักษะทางปัญญาพบว่ามีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์pm มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏกรรมฯ ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาได้อย่างมีวิจารณญาณ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.27 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการเป็นผู้นำทางปัญญา และพัฒนางานในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.14 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการสามารถนำความรู้ ความเข้าใจมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.14 เช่นกัน

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์pm มหาบัณฑิต สาขาวิชาสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏกรรมฯ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
4.1 มีภาวะผู้นำ และผู้ตามที่ดี สามารถทำงานเป็นทีมได้	36.36	50.0	13.64	0	0	43.23	0.69
4.2 มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และตระหนักต่อบทบาทของตนเอง และสังคม	40.91	45.45	13.64	0	0	4.27	0.70
4.3 มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	54.55	36.36	9.09	0	0	4.45	0.67
4.4 มีทักษะการบริหารจัดการและแก้ปัญหาศิลปะ	45.45	36.36	18.18	0	0	4.27	0.77
รวม						4.31	0.71

จากการที่ 9 ด้านทักษะทางปัญญาพบว่ามีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตร

ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ อุญในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.31 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อุญในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอุญในระดับ 4.45 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และตระหนักต่อบบทบาทของตนเอง และสังคมอุญในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอุญในระดับ 4.27 ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อทักษะการบริหารจัดการและแก้ปัญหาอุญในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอุญในระดับ 4.27 เช่นเดียวกัน ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดีสามารถทำงานเป็นทีมได้อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอุญในระดับ 4.23

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5. ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
5.1 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	9.09	50.0	40.91	0	0	3.68	0.65
5.2 มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย และภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ	9.09	50.0	40.91	0	0	3.68	0.65
5.3 มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการ จากเอกสาร และแหล่งความรู้อื่น	18.18	31.82	40.91	9.09	0	3.59	0.91
รวม						3.45	0.73

จากตารางที่ 10 ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบร่วมค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย

คณศิลปนากุริยางค์ ด้านความคิดเชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.68 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย และภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.68 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการจากเอกสาร และแหล่งความรู้อื่น อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.59

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	14	60.87
หญิง	0	0
รวม	6	100

จากการที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น เพศชายคิดเป็นร้อยละ 60.87

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม อายุ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
25-34	2	2.69
35-44	5	21.74
45-54	7	30.43
55-64	0	0
มากกว่า 65	0	0
รวม	14	60.87

จากตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีอายุอยู่ในช่วงของ 45-54 คิดเป็นร้อยละ 30.43 รองลงมาอายุ 35-44 คิดเป็นร้อยละ 21.74 และ อายุ 25-34 คิดเป็นร้อยละ 8.69

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม คุณวุฒิการศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	0	0
ปริญญาโท	13	56.52
ปริญญาเอก	1	4.32
อื่นๆ	0	0
รวม	14	60.87

จากตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีคุณวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 56.52 ปริญญาเอกคิดเป็นร้อยละ 4.35 และปริญญาตรี

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ธุรกิจการ/ธุรกิจวิสาหกิจ	14	100
หน่วยงานเอกชน	0	0
ธุรกิจส่วนตัว	0	0
อื่นๆ	0	0
รวม	14	60.87

จากตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 60.87

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บันทึกผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่
การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ครู	0	0
อาจารย์	6	26.09
ผู้บริหาร	7	30.43
อื่นๆ	1	4.35
รวม	14	60.87

จากการที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ใช้บันทึกผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่การทำงาน เป็นผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 30.43 รองลงมา เป็นอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 26.09 และ อื่นๆ เป็นนักวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 4.35

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกวีต่อคุณลักษณะบันทึกที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปะมหาบันทึก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
1.1 มีวินัย เคารพกฎ / ระเบียบ และกติกาของสังคม	92.86	7.14	0	0	0	4.92	0.27
1.2 มีความซื่อสัตย์ สุจริต และมีศีลธรรมในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ	92.86	7.14	0	0	0	4.92	0.27
1.3 มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และการประกอบวิชาชีพด้วยจริยธรรมที่ดี	71.43	28.57	0	0	0	4.75	0.47
1.4 มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม	78.57	21.43	0	0	0	4.83	0.43
1.5 สามารถเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดการปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมด้วยดุลยพินิจที่ถูกต้องและเหมาะสม	85.71	14.29	0	0	0	4.83	0.36
รวม						4.85	0.36

จากการที่ 16 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบร่วมค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อคุณลักษณะบันทึกที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหานาถ สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.85 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อวินัย เคราะห์ภูมิ / ระเบียบ และกติกาของสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.92 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อความซื่อสัตย์ สุจริต และมีศีลธรรมในการปฏิบัติงานในวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.92 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อการมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.83 ประเด็นที่ 5 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อความสามารถวิเคราะห์และจัดการปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้วยดุลยพินิจที่ถูกต้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.83 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและการประกอบวิชาชีพด้วยจริยธรรมที่ดีอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.75

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อคุณลักษณะบันทึกที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหานาถ สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความรู้

2. ด้านความรู้	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	มาก ที่สุด	มาก กลาง	ปาน กลาง	น้อย ที่สุด			
2.1 มีวิสัยทัศน์ในการบริหารด้านวิชาการ	50.00	50.00	0	0	0	4.42	0.52
2.2 สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	35.71	64.29	0	0	0	4.38	0.50
2.3 ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างมีประสิทธิภาพ	42.86	57.14	0	0	0	4.42	0.51

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความรู้ (ต่อ)

2. ด้านความรู้	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
2.4 มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ	21.43	78.57	0	0	0	4.17	0.43
2.5 มีความใฝ่รู้วิทยาการที่ทันสมัย และเป็นสากล	35.71	64.29	0	0	0	4.33	0.50
รวม	4.33	0.49					

จากตารางที่ 17 ด้านความรู้ พบร่วมค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.42 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการตระหนักรถึงความสำคัญของการพัฒนาในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.42 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อความสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.33 ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการมีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการและวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.33 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 5 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการมีความใฝ่รู้วิทยาการที่ทันสมัยและเป็นสากล อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.17

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อคุณลักษณะบันทึกที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปัจจุบัน สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะทางปัญญา

3. ด้านทักษะทางปัญญา	ระดับความคิดเห็น						$\bar{x}$	S.D.
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
3.1 มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาได้อย่างมีวิจารณญาณ	35.71	42.84	21.43	0	0	4.17	0.77	
3.2 เป็นผู้นำทางปัญญา และพัฒนางานในศาสตร์ สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างสร้างสรรค์	42.86	57.14	0	0	0	4.42	0.51	
3.3 สามารถนำความรู้ ความเข้าใจมาประยุกต์ใช้ ในการพัฒนาตนเอง	21.43	78.57	0	0	0	4.25	0.43	
รวม								

จากตารางที่ 18 ด้านทักษะทางปัญญาพบว่ามีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อคุณลักษณะบันทึกที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปัจจุบัน สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.28 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อการเป็นผู้นำทางปัญญาและพัฒนางานในศาสตร์ สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.42 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อความสามารถนำความรู้ ความเข้าใจมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.25 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อการมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาได้อย่างมีวิจารณญาณ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.17

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของ หลักสูตรศิลป์มหบันฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปะนภานภูมิ ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
4.1 มีภาวะผู้นำ และผู้ตามที่ดี สามารถทำงานเป็นทีมได้	64.29	28.57	7.14	0	0	4.67	0.65
4.2 มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และตระหนักต่อ บทบาทของตนเอง และสังคม	71.43	21.43	7.14	0	0	4.67	0.63
4.3 มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	71.43	21.43	7.14	0	0	4.67	0.63
4.4 มีทักษะการบริหารจัดการและแก้ปัญหา	42.86	57.14	0	0	0	4.50	0.51
รวม						4.6	0.61
						3	

จากการที่ 19 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบพบว่ามีค่าเฉลี่ย ของข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหบันฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปะนภานภูมิ ดุริยางค์ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมี ค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 1 การมี ภาวะผู้นำ และผู้ตามที่ดี สามารถทำงานเป็นทีมได้ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.67 ประเด็นที่ 2 การมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และตระหนักต่อบทบาทของตนเอง และสังคมอยู่ ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.67 ประเด็นที่ 3 การมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ ของส่วนรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.67 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 4 การมี ทักษะการบริหารจัดการและแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.50

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลป์มหบันฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5. ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
5.1 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0	85.71	14.29	0	0	3.83	0.36
5.2 มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย และภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0	92.86	7.14	0	0	3.92	0.27
5.3 มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการ จากเอกสาร และแหล่งความรู้อื่น	0	92.86	7.14	0	0	3.92	0.27
รวม						3.89	0.30

จากการที่ 20 ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบร่วมค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหบันฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.92 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการจากเอกสารและแหล่งความรู้อื่น โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.92 ประเด็นที่ 1 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.83

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	12	85.71
หญิง	2	14.29
รวม	14	

จากตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น เพศชายคิดเป็นร้อยละ 85.71 รองลงมาเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 14.29

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม อายุ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
25-34	0	0
35-44	3	21.43
45-54	3	21.43
55-64	5	35.71
มากกว่า 65	3	21.43
รวม	12	100

จากตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีอายุอยู่ในช่วง ของ 55-64 คิดเป็นร้อยละ 41.67 รองลงมาอายุ 35-44 และมากกว่า 65 คิดเป็นร้อยละ 25.00 ใน จำนวนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 8.33

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม คุณวุฒิการศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	1	7.14
ปริญญาโท	12	85.71

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม คุณวุฒิการศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาเอก	1	7.14
อื่นๆ	0	0
รวม	14	100

จากตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีคุณวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 85.71 รองลงมาจะเป็นระดับปริญญาเอกคิดเป็นร้อยละ 7.14 และระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 7.14 ในจำนวนที่เท่ากัน

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รัฐประหาร/รัฐวิสาหกิจ	12	85.71
หน่วยงานภาครัฐ	0	0
ธุรกิจส่วนตัว	0	0
อื่นๆ	2	14.29
รวม	14	100

จากตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 85.71 รองลงมาอื่นๆ คือข้าราชการบำนาญและประกอบอาชีพ อิสระคิดเป็นร้อยละ 14.29

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่
การงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ครุ	0	0
อาจารย์	6	42.86
ผู้บริหาร	7	50.00
อื่นๆ	1	7.14
รวม	14	100

จากตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่การงาน เป็นผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 50.00 และตำแหน่งอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 42.86 ผู้ประกาศข่าวภาคภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ 14.28

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปะมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระดับความคิดเห็น						$\bar{x}$	S.D.
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.1 มีวินัย เคารพกฎ / ระเบียบ และกติกาของสังคม	25.0	75.0	0	0	0	4.25	0.45	
1.2 มีความซื่อสัตย์ สุจริต และมีศิลธรรมในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ	33.33	66.67	0	0	0	4.33	0.49	
1.3 มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และการประกอบวิชาชีพด้วยจริยธรรมที่ดี	41.67	58.33	0	0	0	4.42	0.51	
1.4 มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม	66.67	33.33	0	0	0	4.67	0.49	
1.5 สามารถโวหาระที่ สังเคราะห์ และจัดการปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมด้วยดุลยพินิจที่ถูกต้องและเหมาะสม	75.0	16.67	8.33	0	0	4.67	0.65	
รวม						4.47	0.52	

จากตารางที่ 26 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบร่วมค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปั้นหินทิพ สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปปนาฏดุริยางค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.67 ประเด็นที่ 5 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์และจัดการปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมด้วยดุลยพินิจที่ถูกต้อง เหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.67 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และการประกอบวิชาชีพด้วยจริยธรรมที่ดี อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.42 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.33 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีวินัย เคราะห์พกภู/ะเบียบและกติกาของสังคม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.25

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปั้นหินทิพ สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปปนาฏดุริยางค์ ด้านความรู้

2. ด้านความรู้	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
2.1 มีวิสัยทัศน์ในการบริหารด้านวิชาการ	25.0	66.67	8.33	0	0	4.17	0.58
2.2 สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม	25.0	66.67	8.33	0	0	4.17	0.58
2.3 ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างมีประสิทธิภาพ	41.67	50.0	8.33	0	0	4.33	0.65
2.4 มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการ และวิชาชีพ	33.33	58.33	8.33	0	0	4.25	0.62
2.5 มีความใฝ่รู้วิทยาการที่ทันสมัย และเป็นสากล	50.0	41.67	8.33	0	0	4.42	0.67
รวม						4.27	0.62

จากตารางที่ 27 ด้านความรู้ พบร่วมค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 5 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีความฝันร่วมกับการที่ทันสมัยและเป็นสากล อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.42 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความตระหนักรถึงความสำคัญของการพัฒนาในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.33 ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการ และวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.25 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.17 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้องอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.17 เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านทักษะทางปัญญา

3. ด้านทักษะทางปัญญา	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
3.1 มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาได้อย่างมีวิจารณญาณ	8.33	83.33	0	8.33	0	3.92	0.67
3.2 เป็นผู้นำทางปัญญา และพัฒนางานในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างสร้างสรรค์	16.67	75.0	0	8.33	0	4.0	0.74
3.3 สามารถนำความรู้ ความเข้าใจมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง	25.0	66.67	0	8.33	0	4.08	0.79
รวม						4.0	0.73

จากตารางที่ 28 ด้านทักษะทางปัญญาพบว่ามีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตร

ศิลป์ปัมพ์บันทิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลป์ปัมพ์บันทิต ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.08 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการเป็นผู้นำทางปัญญาและพัฒนางานในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.00 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างมีวิจารณญาณ

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบันทิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปัมพ์บันทิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลป์ปัมพ์บันทิต ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย ที่สุด			
4.1 มีภาวะผู้นำ และผู้ตามที่ดี สามารถทำงานเป็นทีมได้	16.67	75.0	8.33	0	0	4.08	0.51
4.2 มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และตระหนักต่อบทบาทของตนเอง และสังคม	33.33	58.33	8.33	0	0	4.25	0.62
4.3 มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	58.33	41.67	0	0	0	4.58	0.51
4.4 มีทักษะการบริหารจัดการและแก้ปัญหา	58.33	33.33	8.33	0	0	4.50	0.67
รวม						4.35	0.58

จากตารางที่ 29 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบพบว่ามีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบันทิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปัมพ์บันทิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลป์ปัมพ์บันทิต ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 14.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ

4.5 ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีทักษะการบริหารจัดการและแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.50 ประเด็นที่ 2 การมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และตระหนักต่อบทบาทของตนเอง และสังคมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.14 ประเด็นที่ 3 การมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.25 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถทำงานเป็นทีมได้ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.08

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อกุญแจักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรศิลป์ปั้นหิน สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5. ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
5.1 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	16.67	16.67	66.67	0	0	3.50	0.8
5.2 มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย และภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0	41.67	50.0	8.33	0	3.33	0.65
5.3 มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการจากเอกสาร และแหล่งความรู้อื่น	8.33	41.67	25.0	25.0	0	3.33	0.98
รวม						3.39	0.81

จากการที่ 30 ด้านความคิดเชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพบว่า มีค่าเฉลี่ยของข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อกุญแจักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปั้นหิน สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ด้านความคิดเชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ประเด็นที่ 1

ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารและแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.50 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.33 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการจากเอกสารและแหล่งความรู้อื่น อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.33 เช่นเดียวกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและเสนอแนะ

1. สรุป

การวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปั้นหิน สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏกรรม” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยสำหรับกลุ่มประชากรศึกษา 3 กลุ่ม คือ บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตและ อาจารย์ผู้สอน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ทั้งนี้จากการศึกษาสรุปได้ว่าบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเป็น เพศชายร้อยละ 69.57 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 30.43 จำแนกตามอายุ ของบัณฑิตผู้ให้ สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 35-44 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.17 รองลงมาเมื่ออายุอยู่ระหว่าง 25-34 คิดเป็นร้อยละ 34.78 อายุ 45-54 คิดเป็นร้อยละ 13.04 จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษาของบัณฑิต ผู้ตอบแบบสอบถาม คุณวุฒิระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 100 จำแนกตามอาชีพของบัณฑิตผู้ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่จะรับราชการคิดเป็นร้อยละ 86.96 อีก คือเป็นนักวิชาการคิดเป็นร้อยละ 8.70 หน่วยงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 4.35 จำแนกตามอาชีพรัฐการของบัณฑิตผู้ตอบ แบบสอบถาม บัณฑิตมีอาชีพเป็นครูร้อยละ 65.22 รองลงมาคืออาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 26.09 และ อื่นๆ คือเป็นนักวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 8.70 ผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ เป็นเพศ ชาย คิดเป็นร้อยละ 60.87 ผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 45-54 คิดเป็นร้อยละ 30.43 รองลงมาอายุระหว่าง 35-44 คิดเป็นร้อยละ 21.74 และอายุระหว่าง 25-34 คิดเป็นร้อยละ 8.69 ผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา คุณวุฒิระดับ ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 56.52 ปริญญาเอกคิดเป็นร้อยละ 4.35 ผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม

จำแนกตามอาชีพ ส่วนใหญ่มีอาชีพบรรษัทการ คิดเป็นร้อยละ 60.87 ผู้ใช้บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหน้าที่การทำงาน ส่วนใหญ่เป็นผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 30.43 และมีตำแหน่งเป็นอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 26.09 และอื่นๆ เป็นจำนวนของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนตามเพศ เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 85.71 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 14.29 อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 55-64 คิดเป็นร้อยละ 35.71 รองลงมาอายุระหว่าง 35-44 และอายุมากกว่า 65 และอายุระหว่าง 45-54 คิดเป็นร้อยละ 21.43 ในจำนวนที่เท่ากัน อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 85.71 ระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 7.14 และระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 7.14 อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ ส่วนใหญ่มีอาชีพบรรษัทการ คิดเป็นร้อยละ 85.71 อาชีพอื่นๆ เป็นข้าราชการบำนาญและอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 14.29 อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การทำงาน เป็นผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 50.00 และอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 42.86 และเป็นผู้ประกาศข่าว คิดเป็นร้อยละ 7.14

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิต ที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรศิลป์ปั้นหับบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิต ที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปั้นหับบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ทั้งนี้จากการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม พ布ว่ามีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิต ของหลักสูตรศิลป์ปั้นหับบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถสรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่ 5 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อความสามารถที่มีความสามารถที่ดี เสียงเคราะห์และจัดการปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมด้วยดุลยพินิจที่ถูกต้องเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.77 ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อจรรยาบรรณในวิชาชีพ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.73 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และการประกอบวิชาชีพด้วยจริยธรรมที่ดี อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.41 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อวินัย เคราะห์และกติกา

ของสังคม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.32 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อความซื่อสัตย์ สุจริต และมีศีลธรรมในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.32

ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิต ที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลปนาฏดุริยางค์ ทั้งนี้จากการศึกษาด้านความรู้ พบร่วมมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตของหลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลปนาฏดุริยางค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อความตระหนักรถึงความสำคัญของการพัฒนาในศาสตร์สาขาวิชาได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.45 ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.45 เช่นเดียวกับประเด็นที่ 5 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีความเฝ้าระวังวิชาการที่ทันสมัยและเป็นสากล อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.43 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อความสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.41 และประเด็นที่ 1 มีวิสัยทัศน์ในการบริหารด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.32

ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิต ที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลปนาฏดุริยางค์ ทั้งนี้จากการศึกษาด้านทักษะทางปัญญา พบร่วมมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิต ของหลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลปนาฏดุริยางค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาได้อย่างมีวิจารณญาณ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.27 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการเป็นผู้นำทางปัญญา และพัฒนางานในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่าง

สร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.14 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อ การสามารถนำความรู้ ความเข้าใจมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับ 4.14 เช่นเดียวกัน

ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อกุญแจักษณะบัณฑิต ที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนภาณุ ดุริยางค์ ทั้งนี้จากการศึกษาด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ พบร่วมกับ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อกุญแจักษณะบัณฑิต ของหลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนภาณุดุริยางค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.31 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อยู่ใน ระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.45 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีความ รับผิดชอบต่อตนเอง และตระหนักต่อบทบาทของตนเอง และสังคมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ ในระดับ 4.27 ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อทักษะการบริหารจัดการและแก้ปัญหา อยู่ใน ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.27 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการ มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดีสามารถทำงานเป็นทีมได้ ที่ดี อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.23

ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อกุญแจักษณะบัณฑิต ที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนภาณุ ดุริยางค์ ทั้งนี้จากการศึกษาด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ พบร่วมกับ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อกุญแจักษณะบัณฑิต ของหลักสูตร ศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนภาณุดุริยางค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย โดยรวม 3.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.68 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย และภาษาต่างประเทศได้อย่าง มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.68 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของบัณฑิตที่

มีต่อการมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการจากเอกสาร และแหล่งความรู้อื่น อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.59

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อคุณลักษณะบันทึก ที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์pm haban thit สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปะปนาญาดุริยางค์ ทั้งนี้จากการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม พบร่วมมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะบันทึก ของหลักสูตรศิลป์pm haban thit สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปะปนาญาดุริยางค์ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.85 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อวินัย เคราะห์พญา / ระเบียบ และกติกาของสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.92 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อ ความซื่อสัตย์ สุจริต และมีศีลธรรมในการปฏิบัติงานในวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.92 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อการมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.83 ประเด็นที่ 5 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อความสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์และจัดการปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้วยดุลยพินิจที่ถูกต้องและเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.83 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและการประกอบวิชาชีพด้วยจริยธรรมที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.75

ความคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อคุณลักษณะบันทึก ที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์pm haban thit สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปะปนาญาดุริยางค์ ทั้งนี้จากการศึกษาด้านความรู้ พบร่วมมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะบันทึก ของหลักสูตรศิลป์pm haban thit สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปะปนาญาดุริยางค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารด้านวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.42 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อ การตระหนักรถึงความสำคัญของการพัฒนาในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.42 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่

มีต่อความสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.33 ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อการมีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.33 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 5 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อการมีความใส่รู้วิทยาการที่ทันสมัยและเป็นสากล อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.17

ความคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อคุณลักษณะบันทึก ที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปมหาบันทึก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณฑ์ศิลปนาฏดุริยางค์ ทั้งนี้จากการศึกษาด้านทักษะทางปัญญา พบร่วมค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะบันทึก ของหลักสูตรศิลป์ปมหาบันทึก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณฑ์ศิลปนาฏดุริยางค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.28 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อการเป็นผู้นำทางปัญญาและพัฒนางานในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.42 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อความสามารถนำความรู้ ความเข้าใจมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.25 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างมีวิจารณญาณ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.17

ความคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อคุณลักษณะบันทึก ที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปมหาบันทึก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณฑ์ศิลปนาฏดุริยางค์ ทั้งนี้จากการศึกษาด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบร่วมค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะบันทึก ของหลักสูตรศิลป์ปมหาบันทึก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณฑ์ศิลปนาฏดุริยางค์ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อการมีภาวะผู้นำ และผู้ตามที่ดี สามารถทำงานเป็นทีมได้ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.67 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อการมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และตระหนักต่อบทบาทของตนเอง และสังคมอยู่ใน

ระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.67 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อการมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.67 เช่นเดียวกัน ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของบันทึกที่มีต่อการมีทักษะการบริหารจัดการและแก้ปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.50

ความคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อกุญแจชนะบันทึก ที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปั้นหัวบันทึก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลป์ปั้นภาณุดุริยางค์ ทั้งนี้จากการศึกษาด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบร่วมมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อกุญแจชนะบันทึก ของหลักสูตรศิลป์ปั้นหัวบันทึก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลป์ปั้นภาณุดุริยางค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อการมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.92 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการจากเอกสารและแหล่งความรู้อื่นๆ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.92 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของผู้ใช้บันทึกที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.83

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อกุญแจชนะบันทึก ที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์ปั้นหัวบันทึก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลป์ปั้นภาณุดุริยางค์ ทั้งนี้จากการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม พบร่วมมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อกุญแจชนะบันทึก ของหลักสูตรศิลป์ปั้นหัวบันทึก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลป์ปั้นภาณุดุริยางค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีจราจารรณในวิชาชีพ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.67 ประเด็นที่ 5 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์และจัดการปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมด้วยดุลยพินิจที่ถูกต้องเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.67 เช่นเดียวกัน

ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และการประกอบวิชาชีพด้วยจริยธรรมที่ดี อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.42 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อกำลังความสามารถด้านความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.33 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีวินัย เคราะห์พกภูมิ/ระเบียบและกติกาของสังคม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.25

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิต ที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มนahanพิท สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลป์ปนาฏ
ดุริยางค์ ทั้งนี้จากการศึกษาด้านความรู้ พบร่วมค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิต
ของหลักสูตรศิลป์มนahanพิท สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลป์ปนาฏดุริยางค์ อยู่ในระดับมาก
โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 5 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีความใส่รู้วิทยากรที่ทันสมัยและเป็นสากล
อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.42 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีความ
ตระหนักรถึงความสำคัญของการพัฒนาในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ใน
ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.33 ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีความ
เชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการและด้านวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.25
ประเด็น ที่ 1 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารวิชาการ อยู่ในระดับมาก
โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.17 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความสามารถด้านความรู้และ
ประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
ระดับ 4.17 เช่นกัน

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิต ที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มนahanพิท สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลป์ปนาฏ
ดุริยางค์ ทั้งนี้จากการศึกษาด้านทักษะทางปัญญา พบร่วมค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะ
บัณฑิต ของหลักสูตรศิลป์มนahanพิท สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลป์ปนาฏดุริยางค์ อยู่ในระดับ
มาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจมา
ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.08 ประเด็นที่ 2

ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการเป็นผู้นำทางปัญญาและพัฒนางานในศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะได้อย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.00 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีความสามารถในการวิเคราะห์สังเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างมีวิจารณญาณ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.92

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิต ที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปะบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ทั้งนี้จากการศึกษาด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบร่วมมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่ มีต่อคุณลักษณะบัณฑิต ของหลักสูตรศิลปะบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.58 ประเด็นที่ 4 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีทักษะการบริหารจัดการและแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.50 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และตระหนักต่อบบทบาทของตนเอง และสังคมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.25 ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีภาวะผู้นำและผู้ติดตามที่ดี สามารถทำงานเป็นทีมได้ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.08

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิต ที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลปะบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ทั้งนี้จากการศึกษาด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพบว่ามีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิต ของหลักสูตรศิลปะบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.50 ประเด็นที่ 2 ข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.33 ประเด็นที่ 3 ข้อคิดเห็นของ

อาจารย์ ที่มีต่อความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการจากเอกสารและแหล่งความรู้อื่น อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.33 เช่นเดียวกัน

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะที่อาจารย์ผู้สอนเพิ่มเติม

1. ด้านความรู้ควรเพิ่มเติมให้บัณฑิตมีการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ได้อย่างมีเหตุผลและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

2. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ บัณฑิตควรมีการรับฟังและการพิสูจน์ ใจกว้าง รับฟังเหตุผล และความมีความสามารถในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความเข้าใจผู้อื่น

3. ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ บัณฑิตควรใช้ตรรกศาสตร์ ที่มีความสามารถในการใช้เหตุผล (Reasoning Ability) เป็นเรื่องสำคัญ

2. อภิปราย

จากการศึกษาความสามารถวิเคราะห์และอภิปรายได้ว่า คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์บัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏศิลป์ สำหรับบัณฑิตมีความคิดว่า ด้านที่สำคัญที่สุด คือคุณธรรม จริยธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.51 รองลงมาคือด้านความรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.50 อันดับสามด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ทักษะทางปัญญา โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.18 อันดับสี่ด้านความรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.07 และด้านสุดท้ายได้แก่ด้านความคิดเชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.65

สำหรับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์บัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏศิลป์ สำหรับผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดว่าด้านที่สำคัญที่สุดคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.85 รองลงมาคือด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.63 อันดับสามได้แก่ความรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.33 ลำดับที่สี่คือด้านทักษะทางปัญญา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.28 อันดับสามได้แก่ และอันดับสุดท้ายได้แก่ ด้านความคิดเชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.89

สำหรับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ของหลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณศิลปนาฏดุริยางค์สำหรับอาจารย์ผู้สอน มีความคิดว่าด้านที่สำคัญที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.47 รองลงมาคือด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.35 อันดับสามได้แก่ ด้านความรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.27 อันดับสี่ได้แก่ด้านทักษะทางปัญญา โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.00 อันดับสุดท้ายได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.39

สำหรับมุมมองของบัณฑิตให้ความสำคัญของคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ทั้งนี้อาจเกิดจากสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ที่คนในสังคมปัจจุบันต่างพากันละเลยในด้านคุณธรรม จริยธรรม ทำให้เจตใจของคนในชาติขาดความมั่นคงเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนจนลืมประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับศิรารรณ สิริพุทธิวรรณ (2547) ที่ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ โดยพบว่าคุณลักษณะของบัณฑิตที่นายจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุด อันดับแรกอยู่ที่ด้านคุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์ ลำดับที่สองคือด้านความรับผิดชอบต่อ จรรยาบรรณวิชาชีพ และลำดับที่สามคือความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ นอกจากนี้ยังสอดคล้อง กับสุวรรณ ศิลปารัตน์ (2551) ที่ศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการในสถานประกอบการที่มีต่อ นักศึกษาฝึกงาน สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการนำความรู้มาใช้ในการฝึกงาน ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการฝึกงาน และด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ด้านของความต้องการของผู้ประกอบการในสถานประกอบการที่ต้องการมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ

สภาพปัจจัยเดียวกันคือการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย เป็นผลให้สถานประกอบการต่างๆ ให้ความสำคัญกับเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพลฉัตร วิชัยดิษฐ์ (2545) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจในประสิทธิภาพการทำงานของบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี โดยศึกษาความพึงพอใจ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านคุณธรรม ด้านความเป็นผู้นำ ด้านวิชาการและด้านความสามารถ พบร่วมความพึงพอใจในลำดับแรกได้แก่ ด้าน คุณธรรม นอกจากนี้และสอดคล้องกับชนัย วรรณะลี (2557) ที่ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติของหลักสูตรศิลป์มหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณศิลปะ นาฏดุริยางค์ โดยพบว่าความคิดเห็นของบัณฑิตและอาจารย์ผู้สอนต่างให้ความสำคัญกับคุณลักษณะที่

พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นอันดับแรก เพราะถือเป็นเรื่องที่สำคัญในการที่จะสร้างคุณลักษณะของบัณฑิตสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวมต่อไป

ซึ่งจากแนวคิดที่กล่าวว่าอาจจะสรุปได้ว่ามุ่งมองของผู้ใช้บัณฑิตเน้นเรื่องของการใช้สติปัญญาเพื่อกลับไปพัฒนาหน่วยงานของตน โดยเฉพาะหน่วยงานส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษา ดังนั้นความคาดหวังอันดับต้นๆ ของผู้ใช้บัณฑิตจึงให้ความสำคัญเรื่องของทักษะทางปัญญาเป็นอันดับต้น

สำหรับมุ่งมองของอาจารย์ผู้สอนให้ความสำคัญของคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ทั้งนี้อาจเกิดจากสภาพสังคมของเมืองไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และผลของการปกครองโดยกลุ่มนักการเมืองที่เข้ามาบริหารประเทศ ซึ่งเชื่อว่านักการเมืองเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีความรู้ความสามารถในการบริหารประเทศ แต่สิ่งหนึ่งซึ่งทำให้ภาพลักษณ์ของนักการเมืองเป็นภาพลบในสายตาของประชาชนชาวไทยก็คือเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม เป็นผลให้ประเทศชาติต้องเสียหายด้วยการที่นักการเมืองขาดคุณธรรม จริยธรรม ไม่มีความซื่อสัตย์ สุจริต บ้านเมืองเต็มไปด้วยการคอรัปชั่น ทั้งหมดนี้ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าระบบการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถสร้างคนให้สำนึกรักในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ พrnพ พุกกะพันธ์ (2544) ที่กล่าวว่าคุณลักษณะของคนไทยที่ประเทศไทยต้องการและมีความจำเป็นต้องปลูกฝังให้ถึงพร้อมในสถานการณ์ปัจจุบัน 10 ประการ คือ

1. มีระเบียบวินัย
2. มีความซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม
3. ขยัน ประหยัด และยึดมั่นในสัมมาชีพ
4. สำนึกรักในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศไทย
5. รู้จักคิดวิเคราะห์ วิจารณ์และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
6. กระตือรือร้นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยรักและเทิดทูนชาติ ศาสนา

พระมหาภัตtriy

7. มีพละนามัยสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ
8. รู้จักพึ่งตนเอง มีอุดมคติ
9. มีความภาคภูมิ และรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของชาติ
10. มีความเสียสละ เมตตาอารี กตัญญูกตเวที กล้าหาญแบบสามัคคีกัน

สรุป ได้ว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดในการสร้างคุณลักษณะของคนไทย คือคุณธรรม จริยธรรม ซึ่ง สอดคล้องกับทศนา แสวงศักดิ์ (2531) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะของพนักงานที่นายจ้างต้องการเป็น อันดับต้นคือ คุณค่าเฉพาะตัวซึ่งประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ การนับถือตัวเองและมีภาพพจน์ที่ดีต่อ ตนเอง การมีเป้าหมายในอาชีพและชีวิต มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีทัศนคติที่ดี มีความ กระตือรือร้น และไม่จำกัดความสามารถของตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภูติยา ฐานุรవัท (2555) ที่ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สำหรับสถานประกอบการ กรณีศึกษา บัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท เชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าในสถานประกอบการที่นักศึกษาเข้าไปฝึกงานห้อง 7 แห่ง มีความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบมากที่สุด รองลงมาในด้านคุณธรรม จริยธรรม อันดับสามได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะทาง ปัญญาและทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และในส่วน ของสถานประกอบการที่นักศึกษาไม่ได้ฝึกงานห้อง 7 แห่ง มีความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึง ประสงค์ในด้านคุณธรรม จริยธรรมมากที่สุด รองลงมาในด้านทักษะทางปัญญาอันดับสามได้แก่ ด้าน ความรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ควรมีการศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชา ทัศนศิลป์ คณะศิลปวิจิตร เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

บรรณานุกรม

กฤตยา ฐานุวรรณ (2555). “รายงานการวิจัยเรื่องคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สำหรับสถานประกอบการ กรณีศึกษา บัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่.” เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยนอร์ท.

เกียรติสุดา ศรีสุข.(2552). ระเบียบวิธีวิจัย. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ครองช้าง.

คณะกรรมการพัฒนาการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2550).

สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554.

กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

_____. (2555). สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ลิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการพัฒนาการเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ.

จำเนียร จวงตระกูล.(2542). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์กฎหมายธุรกิจอินเตอร์เนชันแนล จำกัด.

ชาย โพธิสิตา.(2550). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พري้ntingแอนพับลิชิชิ่ง จำกัด.

ทัศนา แสงศักดิ์.(2531). การศึกษาทางให้คุณทางานได้หรือไม่. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ คุรุสภา.

พลูนัตร วิชัยดิษฐ์.(2545). “ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจในประสิทธิภาพการทำงานของบัณฑิตสาขาวิชประสาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.” สุราษฎร์ธานี :

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

พรนพ พุกกะพันธ์.(2546). จริยธรรมธุรกิจ ยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ Jamie Jui
โปรดักท์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สุวนานา ศิลปารัตน์.(2551). “ศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการของผู้ประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานสาขาวรรณประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยເວເຊີຍເຄນູຢ” กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยເວເຊີຍເຄນູຢ.

สมชาติ กิจยรรง.(2548). พัฒนาคน พัฒนางาน การบริหารบุคคลสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้ากรุ๊ป.

ศิริวรรณ สิริพุทธวรรณ.(2547). “คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ” สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.

